

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, helmik. 7 - Wed. Feb. 7, 1996

FINNISH AMERICAN WEEKLY

92. vuosikerta Vol. XCII No. 6

50 cents

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-12

- When Finland's Tolstoy met his Russian master
- Letter from Tampere
- Minna Canth symposium to open exhibit in New York City
- Project 34 to reconvene in Denver March 1-3

Graniitti on itseoikeutetusti Suomen kansalliskivi

Eduskuntatalo isoin järkäle

Maakuntakivien ehdokasasettelussa korkea-arvoinen raati valitsi graniitin itseoikeutetusti Suomen kansalliskiveksi. Suurin graniittijärkäle eli eduskuntatalo seisoo Arkadianmäellä Helsingin ydinkeskustassa.

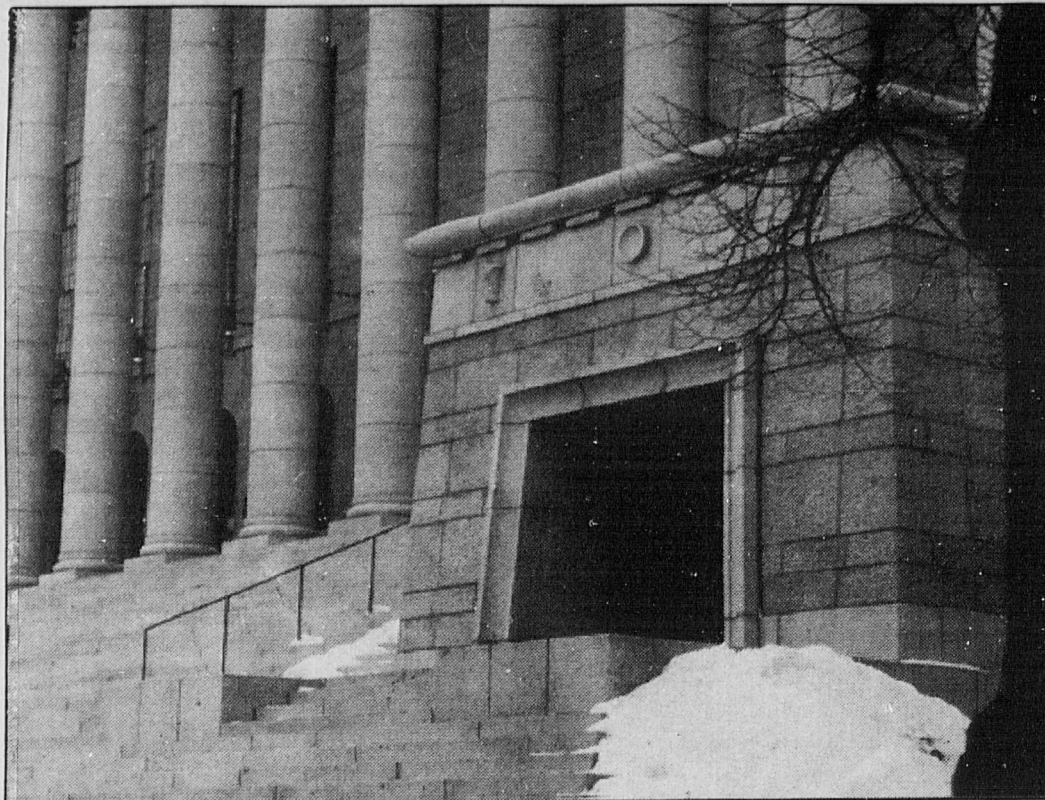
Geologi **Reijo Alviola** Geologisesta tutkimuslaitoksesta kertoo, että erilaiset graniittilajit muodostavat Suomen kallioperän yleisimmän kivilajiryhmän. Graniitin väri on maasäl-vän väristä riippuen harmaa, punertava, ruskehtava tai vihertävä.

Graniittia on Suomessa perinteisesti käytetty rakennus- ja monumenttikivinä. Merkittävien monumentaalinen graniittirakennus on eduskuntatalo.

Vuosina 1927-31 rakennettu graniittilinna Mannerheimintien varrella vihittiin vuoden 1931 helmikuussa valtiopäivien avajaisien yhteydessä. Rakennuksen suunnittelija, professori **J.S. Siren** on saanut sopimaan eduskuntatalon graniittivaipaan mielettömän määrän graniittia.

"Ulkoerhousksen graniitti on rahdattu Hämeen Kalvolasta rautateitse, josta graniittilevyt kyydittiin sen ajan autopelillä mm. 'viiksihoppala' ylös Arkadianmäelle", tietää eduskuntatalon kiinteistöhoitopäällikkö **Rauno Vesanto**.

Pääportaitten isot pilarit vie-

Helstingn Arkadianmäelle noussutta eduskuntataloa ympäröi Hämeen Kalvolasta louhittu graniittivaippa.

ritettiin pikkuhopan kyydillä ja auto eteni kuin kenguru keula pystyssä, muistaa Vesanto silloisten rakentajien kertoneen.

Vastaavasti tarvittiin vipuja ja vinssejä, jotta jättipainavat graniittilevyt ja patsaat saatiin paikalleen, koska nykyajan nostureita ei silloin tunnettu.

"Kun eduskuntataloa laajennettiin, käytettiin verhoiluna pääasiassa messinkipeltiä. Lisukkeeksi asennettiin Kalvo-

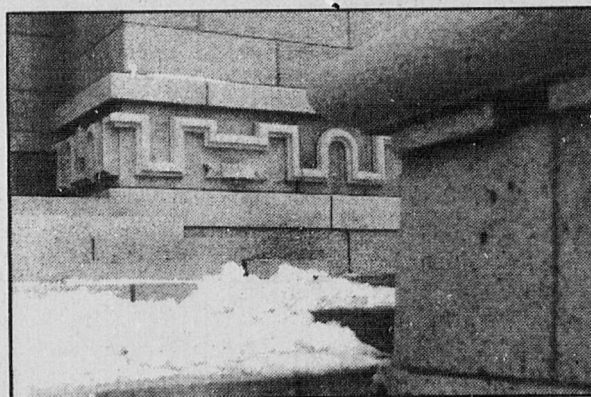
lan graniitinväristä eli punertavan harmaata graniittilevyä pikantiksi piristykseksi", Vesanto kertoo.

"Muistopatsas kautta aikojen"

Yksikamarinen eduskunta

kokoontui ensimmäisen kerran vuonna 1907 vuokratiloissa. Toiminta oli väliaikaistiloissa hankalaa, mikä ei tyydyttänyt lainsäätäjiä. Oman talon hankkiminen oli pitkään tähtäimessä.

Monimutkaisten vaiheiden jälkeen eduskuntatalo valmis-

Eduskuntatalon kaunilta yksityiskohtia tulee harvoin tutkineeksi tarkkaan.

tui vuonna 1931 Arkadianmäelle. Väliaikaistilat saivat palvella Suomen eduskuntaa 24 vuotta eli usean istunto-kauden.

Eduskuntatalon kokonais-tilavuus lisärakennuksen kanssa on 183,000 kuutiometriä ja kokonaislattapinta-ala 36,000 neliometriä. Graniittilinna käsittää pohjakerroksen lisäksi viisi täydellistä ja osittain kuudennenkin kerroksen.

Rakennuksen suuruutta kuvaa sen pyöreä ydin eli istuntosali, jonka läpimitta on 25 metriä ja korkeus 24 metriä. Mannerheimintieltä katsottaessa jyhkeä graniittirakennus nousee Helsingin taivaalle.

Eduskuntatalo sai valmistuttuaan erittäin myönteisen vastaanoton. Se koettiin Suomen nuoren itsenäisyyden arvokkaana symbolina. Eduskuntatalon hallitsevaa asemaa eivät muut isotkaan rakennukset ole voineet horjuttaa.

Eduskuntaa esittelevässä teoksessa toimittaja **Jussi Järpinen** on todennut, että eduskuntatalon jyhkeä graniittinen olemus toteuttaa **P.E. Svinhufvudin** vihkiäispuheen sanat: "Siitä tulee muistopatsas kautta aikojen".

Graniittia punaisesta vihreään

Geologi Alviolan mukaan graniittia tarkoitetaan syvällä maankuoressa kivisulasta kiteytyneitä kivilajia, joka muodostuu kolmesta mineraalis-

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1996: \$2,731.00

Poikansa **Thomas Matthew Hakalan** muistolle
Eino & Mary Hakala, San Antonio, TX \$20.00

Bill Berklön muistolle
Norma & Paul(i) Niemi, Fitchburg, MA \$10.00

Vanhempiensa
Hanna & Anton Pätärin muistolle
Martha Patari, Lunenburg, MA \$25.00

Eva & Wilho Mukku, Richmond Hill, GA \$15.00
Leo & Corinne Bloom, Dunnellon, FL \$7.00
Lillian M. Davidson, Rutland, VT \$5.44
Jorma & Frances Wuorinen, Lantana, FL \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

Exchange rate

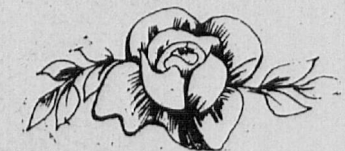
January 24, 1996

1 Finnish mark = US \$.2204

1 US \$ = 4.5370 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Helmikuun 7 p., Riku,
Rikhard
Helmikuun 8 p., Laina
Helmikuun 9 p., Rajja, Raisa
Helmikuun 10 p., Elina, Elna,
Ella, Ellen
Helmikuun 11 p., Talvikki
Helmikuun 12 p., Elma, Elmi
Helmikuun 13 p., Sulo, Sulho
Helmikuun 14 p., Voitto
Helmikuun 15 p., Sipi, Sippo
Helmikuun 16 p., Kai
Helmikuun 17 p., Väinö,
Vänämö
Helmikuun 18 p., Kaino
Laskiaissunnuntai
Helmikuun 19 p., Eija
Helmikuun 20 p., Heli, Helinä
Heljä, Hely
Laskiaistilat

Granitiittilinnan hallitsevuutta Helsingin katukuvassa eivät ole myöhemmin toteutetut isotkaan rakennukset horjuttaneet.

ta; kahdesta maasäpälajista sekä kvartsista. Lisäksi graniitissa on muutama prosentti tummaa kiltettä, biotiittia tai sarvivälkettä.

Graniitin väri vaihtelee maasälvän värin mukaan. Suomessa tunnetaan vaaleanpunaisia, punaisia ja tummanpunaisia tai harmaita ja siertävän harmaita graniitteja. Graniitti voi olla myös kellerävä, ruskea tai ruskeanpu-

nainen, jopa vihreä.

"Graniitin rakenne eli pintakuviointi on tasarakeinen ja raekooltaan keskirakeinen", selvittää Alviola. Hän sanoo, että harvinaisemmissa pallograniiteissa on päällekkäin useita kehärakenteita sekä säteittäisrakenne.

Pallograniittikiviä on löydetty kymmeniä eri tyyppiä eri puolilta maata. Monet pallo-

suuksina luonnonsuojelulain perusteella. Poikkeuksena lienee Kurun pallokivi, jonka käyttöä ei ole rajoitettu.

Luja ja ilmeikäs luonnonkivi

Graniitti luokitellaan tärkeimpiin hyötykivilajeihin. Se on maailman yleisin ja tärkein syväkivilaji. Kaupallisessa kielenkäytössä graniiteiksi kutsutaan usein myös mustia silikaattikiviä, kuten dioriitte-

ja, gabroja ja diabaaseja sekä voimakaskuivioisia migmaatteja ja gneissejä.

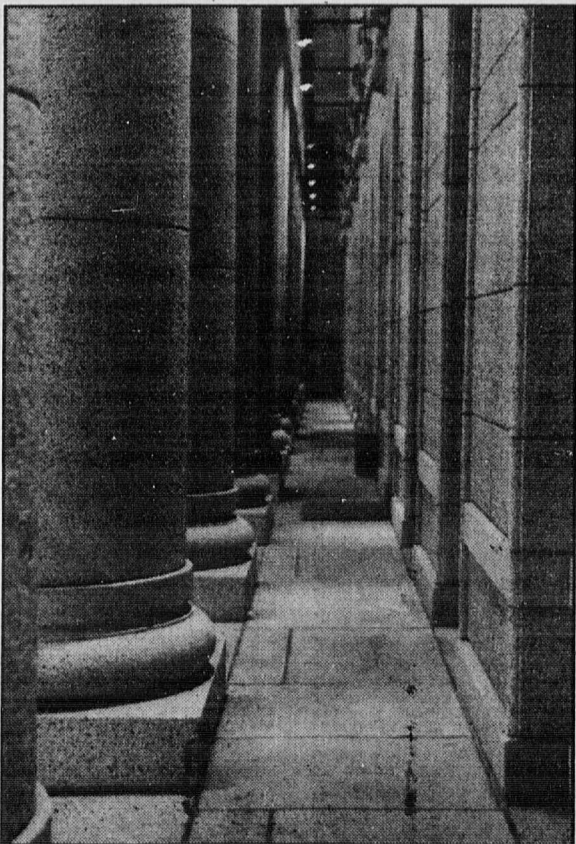
Graniitti on lujaa ja ilmeikästä luonnonkiveä, jonka kestävyys rakennuskivenä on erinomainen. Kivien kivien työstötekniikan kehittyessä ja kivepintojen kestävyysvaatimusten kasvaessa on graniitin käyttö rakentamisessa yhä lisääntynyt.

Rakennuskivien, kuten graniittinkin näkyvin ominaisuus on kiven ulkonäkö ja sen

kauneus. Vaikutelman silmälle tekee luonnollisesti kiven väri ja rakenne.

Suomessa rakennustarkoitukseen käytetään kovia, puolikovia ja pehmeitä kiviä sekä liuskeita. Kovia rakennuskiviä nimitetään graniitiksi, kun keskikova on marmoria ja pehmeä vuolukiveä. Louhittavalla rakennuskivellä on useinkin värisävyn ja rakenteen mukainen kauppanimitys.

jatkuu sivulla 15

Mahtavien pylväiden katveessa on tehty Suomen historiaa vuodesta 1931 lähtien.

FinnWay

HELSINKI WEEKEND SPECIAL.

\$499*

A special opportunity to visit one of the world's most beautifully designed cities. Enjoy the open-air markets at the busy Helsinki Harbor, one of the city's most appealing features. Helsinki also has dozens of museums, galleries and elegant shops. Indoors and out, Helsinki is a feast for the eyes. Tour price includes roundtrip airfare on Finnair, airport transfers in Helsinki, three nights at Hotel Inter-Continental, breakfast daily and one dinner.

Call your travel agent, or FinnWay:

800-526-4927

* Price per person dbl. occ. from N.Y. Does not include \$22.95 in taxes, government, or facility usage fees.

EXPERIENCE
THE
GRACIOUS
HOSPITALITY
OF
HELSINKI

 FINNAIR

L. Marie Phalen

KANSAS CITY, MO - Lempi Marie (Lammi) Phalen, 89, kuoli tammik. 27, 1996. Hän oli 1993 kuolleen Thomas E. Phalenin leski.

Hän oli syntynyt elok. 24, 1906 New Ipswich, NH:ssä Matti ja Sophie M. (Humalalampi) Lammen tyttärenä ja oli asunut suurimman osan elämästään Fitchburgissa (MA) ennen Missouriin muuttoa. Hän oli New Ipswich High Schoolin kasvatti.

Kaipaamaan jäi kaksi poikaa, Thomas E. Phalen, Jr., Gloucester, MA ja Richard D. Phalen, Parkville; kaksi sisarusta, Helen S. Hayward ja Lilian L. Salthé, kumpikin Fitchburg; kaksi lastenlasta ja kaksi lastenlasten lasta.

Hautaaminen Forest Hill hautausmaahan Fitchburgissa.

Hautaustoimisto Bosk, 85 Blossom St., Fitchburg, huolehti järjestelyistä.

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

HUBBARDSTON, MA - Waldemar E. Kangas, 88, 64 Pitcherville Road, kuoli tammik. 31, 1996 Gardner Manor hoitokodissa lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 8, 1907 Oscar ja Helvi (Loukoo) Kankaan poikana ja oli nelivuotias muuttaessaan Hubbardstoniin.

Kangas oli työskennellyt hitaajana Wain-Roy Corp.:ssa ennen eläkkeelle jäämistä. Sitä ennen hän oli ollut paimenena entisessä Gardner State sairaalassa sekä muilla maatililla, niiden joukossa Hi-Crest Farm Sterlingissä. Hän oli ollut myös Comet Manufacturing Co.:n, Wal-N Dot Gardensin ja Quabbin Aqueductin palveluksessa.

Nuoruudessaan hän oli ollut baarimikko, taitolentäjä, painija ja kuorma-autokuski.

Edesmennyt oli Hubbardstonin ja Templetonin eläkeläisseuran entinen presidentti ja kuului Hubbardston Lions Clubiin, Mt. Zion Masonic Lodgeen ja Otter River Sports-

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

Waldemar Kangas

man Clubiin.

Kangas oli osallistunut aktiivisesti myös Hubbardstonin historiallisen seuran sekä partiopokkien toimintaan.

Hän oli ollut aktiivisesti mukana useissa luterilaisissa seurakunnissa sekä Hubbardstonin Unitarian seurakunnassa. Viime vuosina hän oli kuunnellut Gardnerin Mission Street Lähetysseurakunnan radiohartauksia.

Koulunsa edesmennyt kävi Gardnerissa. Hän oli opiskellut myös Stockbridge School of Agriculture oppilaitoksessa.

Kankaan puoliso Dorothy M. (Ronnholm) Kangas kuoli 1987. Kaipaamaan jäi kolme poikaa, George Kangas, Daytona Beach, FL, Larry Kangas, Portland, OR, ja Gary Waldemar Kangas, Hubbardston; kaksi tyttärettä, Esther Gonzales, Worcester ja Nancy Kangas, Gardner; yhdeksän lastenlasta; yksitoista lastenlasten lasta; sekä kolme sisarusten lasta.

Hautaustoimisto Smith, 69 Vernon St., Gardner, huolehti hautajaisjärjestelyistä. Mission Street Lähetyskirkon pastori tri R. Gary Heikkilä toimitti siunaamisen. Hautausmaahan siunataan hiljaisuudessa.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella Hubbardston Fire Department Rescue Squadin hyväksi osoitteella: c/o Hubbardston Fire Department, Main St. Hubbardston, MA 01452.

Haldis Rustari

FITCHBURG, MA - Haldis A. (Royal) Rustari, 79, 11 Willow St., kuoli tammik. 27, 1996 St. Vincentin sairaalassa Worcesterissa lyhyen sairauden murtamana. Hän oli 1980 kuolleen Uuno E. Rustarin leski.

Hän oli syntynyt lokak. 31, 1916 Vadsossa Norjassa Jakob U. ja Hilda A. (Dolonen) Royalin tyttärenä ja saapui Fitchburgiin puolitoista vuotta. Hän sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista 1936.

Edesmennyt oli työskennellyt kymmenen vuoden ajan sihteerinä entisessä Fitchburg Engineering Co.:ssa 1940-luvulla. Ennen sitä hän oli ollut sihteerinä Raivaaja Publishing Companyssa.

Kaipaamaan jäi poika Steven J. Rustari, Fitchburg; velli Raymond Rajaniemi, Hillsboro, NH; sekä sisarusten lapsia.

Hautaaminen Forest Hill hautausmaahan. Hautaus- toimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., huolehti järjestelyistä.

Istuja tarjolla

Liisa A. Liedes

Melle suomalaisille sauna on tärkeä paikka. Sinne me menemme puhdistumaan, rentoutumaan, levähtämään - usein lämmittelemään. Oletan, että jokaisella suomalaisella on monta miellettävää saunakokemusta muistissaan.

Sinne mennään likaisina ja tullaan ulos puhtaina. Sinne mennään usein lihakset kiireällä ja tullaan ulos löysinä kuin pumpulipussi. Siellä otetaan löylyä aivan kurituk- sen rajalle saakka ja hikoillaan mahdollisesti. Siellä riisuudutaan henkisesti ja ollaan alastomia peseytymisen aikana. Sitten kaiken lopussa puetaan ylle puhtaat vaatteet ja lähdetään tyytyväisinä pois. Olo tuntuu niin kovin jatkua sivulla 6

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

SAWYER-MILLER
HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaus-toimittaja
508-345-6778

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY Hopewell Junction, NY Fishkill, NY
452-1680 221-9234 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

TILLINGHAST - Hautaus-toimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Bosk
Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham
Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault Ina A. Davidson
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

URHEILUA

Kolminkertainen Euroopan mestari, ME-mies ja maailman paras seka-uimari Jani Sievinen, 21, palkittiin TUL:n vuoden 1995 parhaana urheilijana äskettäin TUL:n päivän vastaanotolla Helsingissä.

Nummellan Kisaajia edustava Sievinen on TUL:n paras kolmantena vuonna peräkkäin. Sievisen vanavedessä käveli kakkoseksi Korson Katun kävelyn maailmanmestari Valentin Kononen.

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden parhaiden äänestyksessä Kononen oli ennen Sievistä (sijat 2-3).

"Haluaisin jakaa tämän palkinnon Valentin Konosen kanssa", lausui uimakireiltään juhlavastaanotolle ehtinyt Sievinen.

Vuoden parhaana joukkueena TUL palkitsi Palokan Pyryn naisten lentopallojoukkueen, joka voitti sekä Suomen että cup-mestaruuden. Pyry sai vuodeksi haltuunsa UKK:n ja kauppaneuvos Kalle Kaiharin TUL:lle vuonna 1977 lahjoittaman Kultainen kiekko -kiertopalkinnon.

Kaikkiaan TUL palkitsi viisi

parasta urheilijaansa, jotka saivat SAK:n lahjoittamat palkinnot, sekä valitsi parhaat 28 lajissa. TUL:n parhaita urheilijoita on palkittu vuodesta 1961 lähtien.

Kolmanneksi sijoittui nuorten MM-pronssia polkenut ja nuorten ME:n 500 metrin rata-ajossa saavuttanut pyöräilijä HTP-V:n Mira Kasslin, joka TUL:n päivänä täytti 18 vuotta. Hän sai lisäksi Tapio Rautavaaran rahaston opintostipendin.

Myös kaksi seuraavaa palkittua olivat naisia. Annemari Sandell on Kalannin 19-vuotias tulevaisuuden lupaus, joka voitti viime kaudella maastajuoksussa tyttöjen maailman- ja naisten Euroopan mestaruuden.

Jyväskyläläinen Tuuli Matinsalo palkittiin viidentenä aerobicin Euroopan mestaruudesta.

Nyt 19:ttä kertaa jaetun TUL:n maljan sai pitkän pätyön Ykspihlajan Reimassa ja monissa TUL:n luottamustehtävissä tehnyt Anja Auvinen. TUL:n kultainen ansiomerkki luovutettiin liiton valtuuston varapuheenjohtajalle Birgitta Kerviselle.

Sievinen TUL:n paras

Jani Sievinen (kesk.) valittiin kolmannen kerran peräkkäin TUL:n parhaaksi urheilijaksi. Ympäriin hän sai äskettäin vietetyssä TUL:n päivän tilaisuudessa kolmanneksi parhaaksi valitun pyöräilijän Mira Kasslinin (oik.) ja viidenneksi parhaaksi tulleen aerobiciajan Tuuli Matinsalon.

ME-tyttö Angela löysi juurensa Suomesta

Ensimmäistä kertaa Suomessa hiljattain vierailut maailmanennätysuimari Angela Kennedy, 19, tunsivat olonsa Espoonlahdessa kotoisaksi. Australialaistyttö liikkui ja yllättyi kuullessaan katsomossa istuvista kaukaisista suomalaissukulaistaan.

Uituaan kolme maailmancupin matkaansa hän kiipesi katsomoon ja halasi helsinkiläistä Wolvalin pariskuntaa. Sukulaisten tekemä sukututkimus oli paljastanut brisbanelaisen Angela Kennedyn juurten löytyvän hämäläisistä järvimaisemista.

"Angelan esiäiti Emma muutti 1904 Ruovedeltä 19-vuotiaana Brisbanen sokeriruokoviljelyksille", osasi Pertti Wolvali kertoa.

"Emma avioitui kolmesti ja Angela on hänen toisen avioliittonsa peruja."

Angela Kennedyn sukunimi kertoo toisen sukuhaaran löytyvän Irlannista. Vihreän saaren geenit paljastuvat uimarin pirteän punaisista pismakasvoista.

Kotona 35 lämpöastetta

"Olemme seuranneet kaksi kolme vuotta innolla Angelan edistymistä urheilijana, ja nyt hän putkahti tänne uimaan", sanoi 58-vuotias Pertti Wolvali, entinen Suomen mestaruustason meloja.

Lumi ja suomensukuisuus ovat Kennedyille uusia koke-

muksia. Jään liukkuuden hän on oppinut tuntemaan luistimilla kotikaupungin tekojäällä.

"Suomeen tulo oli melkoinen kokemus. Matka kesti 36 tuntia ja lämpötilavaihtelua tuli 55 astetta", sanoi Kennedy.

Angela Kennedy on harrastanut uintia vakavissaan 14-vuotiaasta. Hän uhraa päivittäin viisi tuntia harjoitteluun, sillä hän tavoittelee menestystä heinäkuussa Atlantan altaassa.

Maailmanennätys perhosuinnissa

Espoonlahdessa hän ei korjallut ennätystään, sillä meillä on kova harjoituskausi ja tähtäimessä menestys Australian olympiakarsinnoissa huhtikuussa. Espoossa Kennedy oli ilmoittautunut seitsemälle uintimatalle, joiden joukossa hänen ME-matkansa 50 metrin perhosuinti.

"Paras matkani on ennätuksesta huolimatta 100 metrin perhonen, jossa pidin jonkin aikaa maailmanennätystä. Sen rikkoi kuitenkin joulukuun alussa kiinalainen Liu Limin", sanoi Kennedy.

Liu Limin rikkoi Kennedyn ME:n lyhyen altaan maailmanmestaruusuinteissa Brasiiliassa. Kennedy sijoittui matkalla MM-pronssille.

Sievinen tuntui tutulta

Espoonlahden uimahallin tunnelma sai kiitokset Kennedyltä. Se kuulosti kohteliaisuudelta, kun tyttö muisteli hetkeä myöhemmin MM-kisauintiaan 13,000 katsojan edessä joulukuussa Rio de Janeiroissa.

"Uintiurani tavoite on mitali Atlantassa. Kotiolympialaiset Sydneyssä vuonna 2000 ovat jo liian monen vuoden päässä", sanoi Kennedy.

Suomen uinnista Kennedy ei

juurikaan tiedä. Neljän matkan maailmanennätysmiehen Jani Sievisen nimen kuulleessaan hän nyökkää epäpöiden ikään kuin tietoisena nuorukaisen hurjasta suosiosta Suomessa.

"Uinnin suosio on Australiassa taas kovassa nousussa. Uskon, että laji nousee suosionsa huipulle kotiolympialaisissamme", sanoi Kennedy. "Barcelonan olympiavoittaja ja vapaauintin moninkertainen ME-mies Kieren Perkins on Australiassa kelpo esikuvana."

(HS)

Leipä "keksittin" kun puuro kiehui kuumille kiville

Viljalajeja on tunnettu tuhansia vuosia; vehnä Egyptissä jo yli 7,000 vuotta sitten. Ihmisten ensimmäiset vilja-ateriat olivat puuroja, joita kypsytettiin hilloksella saviastioissa. Puuron kiehuessa yli kuumille kiville, se kovettui jäähtyessään kivikoviksi kakkaroiksi. Kantaleipä oli syntynyt.

"Eteläisissä kulttuureissa kakkaroita kypsytettiin hitaasti auringonpaisteesta. Kantaleivästä kehittyivät sittemmin rieskat, pitaleivät, chapattit, sultsinat ja muut

perinneleivät." Näin kertovat Eeva Jäntti ja Matti Olkinuora kirjassaan Tähkää - Luomuleipojen käsikirja.

Mm. hapanjuuren ansiosta leipä saatiin pysymään pehmeänä ja säilymään pidempään. Hapanjuurista pidettiin heimo yhteisöissä tarkkaa huolta. Muuttomatkalla hapanjuuren hoito annettiin erityisen vaativana tehtävänä heimon luotetuimmille jäsenille. Arvokasta talkinajurta vaalittiin yhtä tarkasti kuin

jatkuu sivulla 13

Marjanne ja Pertti Wolvalin saivat rutistettavakseen uuden sukulaistyön ja ME-ultarin Angela Kennedyn.

Fitchburg, MA

Stratton Player teatteri, 54 Wallace Avenue, on valinnut vuoden ensimmäiseksi näytelmäkseen Vera Comparyn ja George Sklarin kirjoittaman romanttisen jännitys näytelmän "Laura". Ohjaana toimii suomalaisyhteisömme ikkoma **Miriam Lehto**. Pääosassa esiintyy Marquerite Gabrieli. Muissa rooleissa nähdään Robert Healy, Rick Lajoie, Michael Knight, Norman Gallagher, Kathryn May ja Janet Cragin.

Näytäntöajat ovat: helmik. 22, 23, 24, 29, maalisk. 1 ja 2 klo 8:00 illalla ja matineat helmik. 25 ja maalisk. 3 klo 3:00 iltapäivällä. Lipputilaukset 508-345-6066.

Boston Universitysta valmistui tänä talvena 1,060 opiskelijaa. Heidän joukossaan oli fitchburgilainen **Kevin S. Rautio**, joka suoritti MBA tutkinnon liikealan hallinnossa.

Tarvitaanko Suomi Konferenssin Vuosikirjaa

On kysymys *Suomi Konferenssin Vuosikirjasta*. Jaksako se elää? Tätä Vuosikirjaa ovat julkaisseet yhdessä kaksi Suomi Konferenssia, yksi Evangelical Lutheran Church in America -kirkkokunnan sisäjärjestö ja toinen Evangelical Lutheran Church in Canada -kirkkokunnan sisäjärjestö.

Nykyinen 1996 Vuosikirja jatkaa Suomi Synodin kirkolliskalenterikirjan perintöä. Se sai alkunsa vuonna 1903, silloin täysin suomenkielisenä. Nyt kirja on 90 prosenttia englanniksi. Sekin on este. Monet ovat jo unohtaneet tämän kirjan. Onkohan kuolema edessä?

Vilskymmentä vuotta sitten Vuosikirjat olivat rakkaita Pohjois-Amerikan suomalaisille. Silloin Suomi Synodi, kansalliskirkkokunta, työväenjärjestöt, kommunistit, sosialistit, osuustoimet, raittiusseurat, kulttuurijärjestöt ym. seurat julkaisivat vuosikirjansa, tietysti kaikki silloin suomeksi. Kaikki nämä

ovat kuolleet, paitsi yksi, tämä Suomi Konferenssin kirja, vaikka sekin on kuoleman partaalla.

Ostajien puute ja rahalliset ongelmat sairastuttavat tulevaisuuden. Vuodelle 1996 julkaisemme 600 kappaletta. Kustannuslasku on \$8,200 (US\$) painattamisesta, kuvaamisesta ja muista kuluista.

Kirjoittajille ei makseta palkkiota. Maksujen peittämisestä tulisi perä \$13.66 kappaleesta. Komitea katsoi tämän liian kalliiksi ja asetti ostohinnan \$9 kpl, \$11 Kanadan rahassa. Loppu osa laskusta voidaan peittää Suomen kirkolta saadusta sekä muistokirjoituksista ja lahjoituksista saaduista avuista, noin puolet budjetista.

Mutta ratkaisevampi kysymys on, "Palveleeko vuosikirja enää?" Lukijoitten puute (ostajien) viime vuosina äänestää "Ei".

USA:n lukijoiden mielestä Vuosikirja-perinne on vanhanaikainen. Kanadan lukijat ehkä kaipaavat suomeksi, kun ovat uudempiä siirtolaisia.

Suomi konferenssin kevät ja kesäkokouksissa edustajien on päätettävä jatkamisesta tai kuollettamisesta.

Nyt voit sinäkin äänestää. Jos tilaat kirjan, se on "Kyllä" ääni. Jos et tilaa Vuosikirjaa, se on sinun "Ei" äänestys. Yes ääni on tilauksesi osoitteella: Parta Printers Inc., Box 158, New York Mills, MN 56567.

E. Olaf Rankinen

MUISTA
testamenttissasi
RAIVA AJAA!
Siten turvaat
suomalaisen perinteen
jatkuvuuden.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
helmik. 10. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

D. Wells Duo soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

ITUJA . . . jatkoa sivulta 4

mukavalt . . . !

Ajatellessani saunomista, tuli mieleen Jumalan "sauna". Niin, Jumalallakin on "sauna". Siellä tapahtuu jotain samanlaista kuin meidän suomalaisissa saunassa. Sinne mennään liikkaisina, väsyneinä, ahdistuneina ja tullaan ulos puhtaina, levähtäneinä ja uudistuneina . . . Jumalan "saunassa" riisuudutaan ja siellä pukeudutaan. Jumalan "sauna" on Jeesuksen Kristuksen RISTI.

Jeesus itse on paras esimerkki riisuutumisesta ja pukeutumisesta. Hän jätti Isän kodin kirkkaudessa, rajoitti itsensä ihmisen muotoon, eli ihmisenä lyhyen ajan, luovutti kaikki omat voimansa Isän Jumalan käsiin, ja turvasi Pyhän Hengen johtoon elämäänsä.

Sitten hän puki yllensä koko maailman synnit, vei ne ristiille omissa ruumissaan, vuodatti verensä syntien anteeksiantamukseksi Jumalalle otollisena uhrina ja soivitti ihmisen Jumalan kansaa.

Koska hän oli kuuliainen kuolemaan asti, Isä Jumala puki hänet ylösnousemuselämällä ja korotti hänet kirkkauteen ja kunniaan . . . Tässä, jos missään, tulee esiin riisuutumisen ja pukeutumisen periaate.

Nyt, kun me tulemme ristin juurelle, meissäkin täytyy tapahtua riisuutumista ja pukeutumista. Meidän täytyy riisuutua vanhoista, turmeluneista, liikkaisista lihan rääsystä.

Jumalan Sana on voimakas, kun se julistaa: "Kuinka voisi ihminen olla puhdas, kuinka vaimosta syntynyt vanhurskas! Katso, pyhiin-säkään hän ei luota, eivät taivaatkaan ole puhtaat hänen silmissään, saati sitten ihminen, inhoitava ja kelvoton, joka juo vääryyttä niinkuin vettä." (Job. 15:14-16) Jesajan kirjasta (64:6) luemme: "Kaikki me olimme kuin saastaiset, ja niinkuin tahrattu vaate oli kaikki meidän vanhurskauteemme."

Meidän täytyy seistä alatomina Pyhän Jumalan edessä ja sallia Hänen sanansa tehdä tehtävänsä: Hebraealaiskirjeen luvussa neljä, jakeessa 13 luemme: ". . . eikä mikään luotu ole hänelle näkymätön, vaan kaikki on alastonta ja paljastettua hänen silmänsä edessä, jolle meidän on tehtävä tili."

Jumalan "saunassa" saammekin sitten tilitettyä Jumalalle. Saamme tunnustaa olevamme syntisiä, ilman puolusteluja tai selittelyjä, ja saamme kokea Jumalan pesun: "Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me eksoitimme itsemme, ja totuus ei ole meissä. Jos me tunnustamme syntimme, on hän uskollinen ja vanhurskas, niin että hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikista vääryydestä." (I Joh. 1:8,9)

JEESUKSEN PYHÄ VERI ON SE PESUAINE, JOKA TEKEE MEISTÄ PUHTAITA. Sitten

meidät puetaan. On kirjoitettu, "Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on siiaan tullut." (2 Kor. 5:17)

Ystävä, oletko sinä vielä käynyt Jumalan "saunassa"? Älä pelkää mennä sisään "ahtaasta portista". Kun lähdet uskossa liikkeelle, luottaen Jeesuksen veren uhrin, saat jättää kaiken vanhan ja liikkaisen elämästäsi, ja pukeutua Jeesuksen hohtavaan vanhurskauteen. Saat kokea todellisen uudestisyntymisen -taivaasta lähtöisin! Jeesuksen veri puhdistaa sinutkin kaikesta synnistä. Saat aloittaa uuden elämän Jeesuksen seurassa. Käy saunomaan!

Kirkkouutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄT UUTISET lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Helmikuun yleiset kokoukset 4. ja 18. päivinä Elm St. Lähetyskirkossa klo 2 ip.

Rukoukokoukset jatkuvat entiseen tapaan kodeissa.

Kutsumme teitä mukaamme myös kotirukoukokouksiin.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori Philip Meher saarnaa. Pikkulapsille järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoina klo 2:00 iltapäivällä.

Lauantai-iltaisin klo 6-7 kirkko on avoinna rukouluja ja mietiskelyä varten.

Messiah Lutheran srk.

Keskiviikkona, helmik. 7. p:nä klo 7:00-8:00 ill. aikuisten kuoron harjoitus. Klo 8:00 Prayer & Praise iltä.

Torstaina, helmik. 8. p:nä klo 10:00 aam. englanninkielinen naisten raamattutunti. Klo 7:00 ill. kokoonnutaan Elsi Puputin kotiin syysmyyjäistulojen jakamiseksi eri lähetystyökohteisiin.

Lauantaina, helmik. 11. p:nä klo 9:00 aam. katekismusluokka.

Sunnuntaina, helmik. 11. p:nä klo 9:15 aam. pyhäkoulu, aikuisten- ja korkeakoulu-isten raamattutunti. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Virkailijat kokoontuvat välittömästi jumalanpalveluksen jälkeen.

Huom! Helmik. 18. p:nä klo 2:00 iltap. Naistenliiton kokous. Klo 3:00 tulee professori Richard Gould vierallemaan ja näyttää dioja Pohjois-Suomesta. Lumisateen sattuessa siirretään 25. päivälle. Kaikki tervetulleita!

Kiitos

Messiah Lutheran seurakunnan pastori Ken Cobille, Finnish Women's Leaguelle ja Messiah Guildille avulaisuudesta Elna Fiskaalin hautajaisten yhteydessä.

Elna Fiskaalin perhe

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Elno E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

ANJA LAURILA
HYPOLUXO, FL

Floridan suomalaisten auringonkoronalla tapahtuu paljon, ainakin talvisin. Tämäkin sesonki on tuonut turisteja jälleen paikalle, ja he saavat nauttia monista tapahtumista tšekäläisten suomalaisten kanssa. Menneinä vuosina turisteihin kohdistuneet pahoinpitelytkin ovat loppuneet, tai ainakin suuresti vähentyneet tarkan poliisivalvonnan takia. Suurten moottoritien valvontaa on myös vahvistettu, joten turvallisuus on parantunut.

Suomi Talon Lantanassa vetää väkeä talon täydeltä moiniin tilaisuuksiin viikottain.

Floridan suomalaisten kuulumisia

Kalle Nikulan johtama seura toimii vilkkaasti ja monet sen suojissa toimivat yhdistykset pitävät kokouksiaan Suomi Talolla.

Komea Suomen maakuntien ja kaupunkien vaakuna koelma vaan lisääntyy, niitä taitaa olla jo yli 200 salin seiniä koristamassa.

Seuran emännät laittavat sunnuntai-iltoja ja kahviaisia, jotka molemmat ovat erittäin suosittuja. Myyjäisiä pidetään muutaman viikon väliajoin ja herkulliset pannukakkuaamiaiset edeltävät aina myyjäisiä.

Suomi Talolta saa ostaa myös paikan päällä leivottua leipää ja pullaa.

Suomi Talon rakennustyön velkataakka kevenee kovaa vauhtia, johon monet hyväntekeväisyysjuhlat ovat myönteisesti vaikuttaneet. Monet järjestävät mm. syntymäpäivään Suomi Talolla ja luovuttavat kaikki lahjarahat talon rakennusrahaston hyväksi.

Kokouksiin ottaa osaa aina

n. 100-150 jäsentä, että kiinnostusta riittää. Suomesta käy monenlaisia viihdetaitteita esiintymässä ja paikallisilla voimilla on saatu aikaan jopa näytelmä, joille yleisö antaa suuren arvostuksensa ja suosionsa.

Connecticutin oma laulaja Aatos Autio kävi meitä viihdyttämässä pienellä lomamatkallaan. Hän lauloi Suomi Talolla Runeberg Lodgen tanssiaisissa Dave Nelsonin orkesterin kanssa. Aatos oli hienossa lauluvireessä ja juhlasalin lattia täyttyi kansasta.

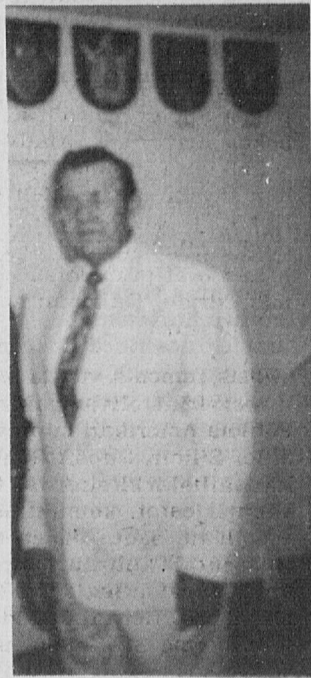
Täällä juhlitaan useimmiten kolmessa eri talossa yht'aikaa ja jokaiseen näyttää riittävän väkeä.

Kirpputorit ovat kovasti muotia ja sieltä kannetaan kassillittain tavaraa, jotka sitten jonkin ajan päästä viedään toisiin myyjäisiin. Sillä lailla se raha ja tavara kiertää.

Tämä talvisesonki on ollut tavallista viileämpi. Joulun molemmin puolin oli meikäläisilläkin lämpö ja peitot päällä. Nyt taas tavanmukai-

set uinti-ilmat ja aurinko paistaa täällä maineensa mukaan.

Keskitalven terveiset Floridan lämmöstä kaikille RAIVAAJAN lukijoille!

Suomi Talon puheenjohtaja Kalle Nikula.

Kuva: Anja Laurila

Finnish-American Club

6016 Delaware Ave.
New Port Richey, FL 34653

Helmik. 10. Laskiainen. Herneokkailallinen, ohjelma ja tanssit. Doris Rohlf soittaa. Liput \$4.00. Tulee ostaa etukäteen.

Helmik. 24. Senior Prom (parasta päälle) klo 8-11 ill. Musiikista vastaavat Helen ja Eddie.

Maalisk. 6. jäsenkokous ja pot luck klo 3 ip.

Maalisk. 16. St. Urho's Day moikkapäiväläinen, ohjelma ja tanssit klo 6:00 ill. Liput \$4.00.

Maalisk. 21. muotinäytös ja lounas klo 12 päivällä. Liput \$7.00.

Maalisk. 27. Lumilintujen piknikki Anderson Park Shelter 4:ssä klo 12 päivällä. Muitten kanssa jaettava ruokalaaji, virvokejuomaa saa paikan päältä.

Lipputilaukset numeroitsa 849-6349, 848-0622 ja 942-3916.

Bingo tiistai-iltoisin klo 6.

Penni-Bingo torstai-iltoisin klo 6-8:30.

Suomalainen kuoro torstaisin klo 12:30-1:30 ip.

Skandinaaviset tanssijat torstaisin klo 10-12 aam.

Kästyöpäivät ensimmäisenä ja kolmantena torstaina klo 10-12 aam.

Henkilötiedustelu

Suomen New Yorkissa, NY, oleva pääkonsulivirasto osoite: Consulate General of Finland, 866 United Nations Plaza, suite 250, New York, N.Y., puhelin 212-750-4400, pyytää tietoja seuraavista henkilöistä ja/tai omaisistaan:

Anderson Edward, e. Mäkinen e. Maakari s. 10.1.1882 Iitti. Viimeinen tunnettu osoite v. 1922: 308 Melrose Avenue, Atlantic City, NJ.

Hirvelä Mikko Tapani, s. 6.7.1958 Nakkila; puoliso Carmela Maria Hirvelä os. Sortini, s. 8.12.1964.

Ilander Caroline, isä Kalle Ilander; Fanny Ilander (Salo) s. 15.2.1886 Ruovesi viimeinen asuinpaikka Brooklyn.

Lehto Alfred s. 12.5.1888 Seinäjoki, k. 3.8.1915 ja sisarensa Sofia Henrikson, os. Lehto, s. 5.7.1890 Seinäjoki, k. 6.12.1958 Worcester, MA, puoliso Karl Henrikson. Vanhempansa Juho Erkki ja Sanna Liisa Lehto.

Lindeman Einar Villehard muuttanut USA:n 1921. Puoliso Ida Ingrid Viktorina Lindeman s. 13.9.1888, k. 20.9.1976; tytär Etty Elisabeth Lindvall, os. Lindeman.

Luoma Reija Helinä, s. 29.4.1967.

Mattson Impi Katherine e. Toppari, s. 25.5.1901, k. 23.11.1974 Duluth, MN. Puoliso

Heino J. Mattson k. 4.12.1974 Duluth, MN. Poika Jack H. Mattson, jonka viimeinen tunnettu os. 821 W. 3rd St., Duluth, MN 55806.

McMillan Kielo Kaarina, e. Porttila s. 27.2.1934 Kuhmonen; puoliso Jim McMillan; viimeinen tunnettu osoite: 2828 Cornelia Road, Augusta, GA 20906.

Mäkelä Anni Marjatta, os. Kirvesmäki, s. 31.3.1918. k. 1.10.1995 Suomi, puoliso: Eino Artturi Mäkelä s. 11.8.1907, k. 23.3.1972 Suomi, poika: Markku Päiviö Mäkelä s. 11.6.1948. Viimeinen tunnettu osoite 110 Marshall St., Fitchburg, MA. Perhe palasi takaisin Suomeen v. 1959.

Padgett Tyne Aliisa e. Kangas, s. 14.1.1912 Siikainen, USA:ssa v. 1916 lähtien, asunut mm. Georgia.

Pesonen Thyra, e. Nordling os. Pesonen, s. 25.9.1907 Helsinki, k. 19.3.1985 Lake Worth, FL ja veljensä Jalo Alekski Pesonen s. 2.11.1911 Asikkala.

Pyykkönen Kalle Johannes, s. 10.11.1879, USA:n v. 1912, palannut Suomeen v. 1914, jossa kuollut v. 1928.

Rapo Irja Maria (Lyyli), isä; Antti Rapo e. Muje, äiti Ida Katri Rapo os. Lähti k. 11.1.1951 Middlebrook, NY.

Roininen Hilda e. Manninen, s. 25.8.1899, k. 25.12.1995, puoliso: Kaarlo Roininen s. 19.6.1903, k. 9.12.1978, USA:n 1929. Palasivat

Suomeen 1964. Veljensä: Akseli Manninen s. 6.3.1888, k. 25.9.1952 Astoria, OR, ja Kaabriel s. 18.7.1890, k. 24.10.1945 Astoria, OR.

Schonrogge e. Oja, e. Pietarinen, s. 11.3.1903 Tohmajärvi, k. 8.8.1962 Union City, NJ, puoliso Herman Schonrogge k. 11.12.1962.

Still Matti-Otto, s. 29.8.1885 Kestilä, puoliso Hilma Still, veli: Johan Yrjö Still, s. 30.7.1890 Kestilä, puoliso Fila Still, sisar: Anna Väisänen, os. Still, s. 4.8.1881, puoliso Johan Väisänen, lapset: Eve Tuomela, Olavi, Osmo-Poju, Panu-Matti, Pekka, viimeinen tunnettu osoite: 109 E. Garfield, Charlevoix, MI.

Tiihonen Elin Sofia, s. 30.10.1906 Hankasalmi.

Uotinen Taavetti s. 13.1.1895 Iisalmi, tullut USA:n 2.7.1923.

Oikaisu

Suomi Seuran internetosoite kuuluu olla <http://www.kaapeli.fi/~suomis>

Viime vuoden lopulla ilmoitettu osoite on yhden merkin osalta virheellinen. Suomen Sillassa on koko ajan ollut oikea osoite. Valitsemme tapahtunutta.

Suomi-Seura

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Kulunut viikko alkoi asukkaiden kuukausikokouksella. Johtokunta piti oman kokouksensa keskiviikkona.

Ostosmatka oli taas yksi yhteinen arkipäivän kohokohta erikoisesti naisväelle.

Aivan upeita musiikkihetkiä olemme saaneet kuulla jälleen, joista mainitsen American Finnish Clubin (Kenttähaalin) erikoisesityksen Linea Hooverin ja Henry Fosterin johdolla.

Keskiviikkona Leo Jaakkola ja Chalors Hedlund esittivät yhdessä ihanaa klassillista musiikkia ja Johannes Juntunen esitti yksinlaulua. Torstaina Aatos Autio ja David Nelsson esittivät puolestaan iloista ikivihreää. Perjantaina Erkki Planting ja Osvi Niemi ilahduttivat meitä hausalla ja omaperäisellä ohjelmallaan - musiikkia joka makuun.

Teille kaikille mitä kauneimmat kiitoksemme vierailusta vanhustemme iloksi!

Finlandia Foundation järjesti kahviaisit lauaintaina. Sydämellinen kiitos Teille kaikille tästä hausasta iltapäivästä. Erikoiskiitos Maili ja Oiva Suutarille "Rakas kulta" näytelmästä.

Ihanaa käydä kevättä kohti, tammikuun on jo takanapäin.

Pientä flunssanpoikasta on monilla kyllä ollut, mutta niistä aina selvittään.

Surusanomia tuli hoivaosastolta: Vieno Ahtola nukui kuolonunseen 27. p:nä 77-vuoden ikäisenä ja Kalle Sysmä 26. p:nä 78-vuoden ikäisenä. Esitämme omaisille ja ystäville surunvalittelumme!

Muistotilaisuus oli keskiviikkona 31. p:nä. Tilaisuudessa puhui pastori Timo Puustelli ja Eija Merilä esitti yksinlaulua. Lämmin kiitos Teille kauniista ohjelmastanne!

Iloisista musiikkihetkidä ovat pitäneet huolta: Leo Jaakkola, Charles Hedlund, Paavo Kukkaro ja Kalevi Järvinen, sekä avopari Lydia ja Mikko Knutila. Parhaat kiitoksemme teille!

Mattokutomossa ovat kangaspuut kalisheet ahkerien käsien avulla. Ihanat ja värikkäät räsymatot vain odottavat ostajiaan.

Huomio! Ystävät pitävät Annan Majalla myyjäiset lauantaina helmikuun 10. p:nä aamulla klo 7:30 aamulla. Tervetuloa suurin joukoin tekemään onnistuneita kauppvoja kanssamme.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

When Finland's Tolstoy met his Russian master

by John I. Kolehmainen

Tolstoy did not lack admirers in Finland around the turn of the last century. His literary genius captivated many Finns who likened his words to "windows opening into heaven."

Others found solace in his religious teachings. "I do not know what might have happened to me in the end," confessed one of them, "if I had not unexpectedly discovered this powerful friend, who emancipated my spirit, banished from my soul all timidity, all fear, all misgiving."

Literary and religious rebels, in particular, never doubted that "only once in a millennium does there emerge a person of such gifts of mind and heart."

Yet like the far greater prophet of whom Thomas á Kempis spoke, who had "many companions of His table, but few of His abstinence," Tolstoy won a mere handful of followers in Finland. Only one rose to eminence.

Finland's Tolstoy, as this disciple became known, was born Arvid Järnefelt (1861-1932), the second son of a distinguished Finnish father (who in turn served as general in the Russian army, governor of several Finnish provinces and senator) and of an unusually talented and influential mother, a Russian-born member of the noted German-Baltic Clodt von Jürgensburg family.

At the age of 30 the well-educated and happily married Arvid suddenly cut short a

promising judicial career, much to the consternation of his ambitious and aristocratic father, the bewilderment of his well-to-do bride, and the half-concealed joy of his Tolstoy-worshipping mother.

"I cannot judge my fellowmen," he explained. Into his life and come with unexpected intensity "a great spiritual light, like the brightness of the morning that fills one's eyes when he awakes."

Järnefelt described his conversion experience as follows: "On an autumn evening, after returning from hearing a trial in the city, I sat down in my mother's room and began to glance at the books on her table. Tolstoy's works, as might have been expected, were represented in overwhelming number. I noticed one I had not seen before. It was merely a small pamphlet, a Swedish translation of Tolstoy's *The Spirit of Christ's Teachings*."

Järnefelt began to read, first perhaps out of curiosity. Soon the mood became one of serious concentration, then of great exultation. "I cannot portray with words," he said, "what awakened in me when for the first time in my life I understood with my whole soul the meaning of life revealed in Christ."

The outward marks of inward revelation were likewise dramatic and followed the Tolstoyan pattern. The gentleman's modish attire was instantaneously replaced by the peasant's wooden shoes and homespun, ill-fitting clothing. The young man who would not sit on the magistrate's bench began to learn the shoemaker's trade; he also chopped wood, labored in a machine shop, and shortly acquired a plot of land which he plowed, sowed and reaped - with divine sweat sanctifying his labor.

Järnefelt's thoughts turned occasionally to the prospects of meeting his master. As early as 1896 he expressed a wish to go on a pilgrimage to Jasnaja Poljana, but Tolstoy in a firm but friendly letter advised waiting until God saw fit to bring them together.

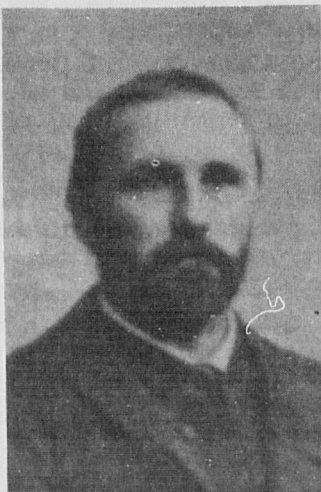
Several years later there was ample reason, at least from the Finnish point of view, for a Järnefelt-Tolstoy conference. The Pan-slav attack on Finnish liberties had been launched late in 1898 with the appointment of General Nikolai Bobrikov as Governor-general of Finland. In February 1899, the tyrant issued a manifesto which threatened to sweep away the grand duchy's ancient constitutional foundations; "I have tied the Finnish dogs so securely that

not a damned one will get free," he allegedly boasted.

The Finns began a desperate hunt for highly-placed persons to speak in defense of their beleaguered nation. To many of them came the thought, "What would Tolstoy say about all this?" Järnefelt, of course, was the logical choice to find out.

Arvid, accompanied by his artist brother, arrived in Moscow (where Tolstoy was then residing) on April 16, 1899. The long-awaited meeting of master and disciple took place the following morning. Järnefelt's impressions of the 71-year-old sage were later recorded in his diary:

He was dressed in a simple smock tied around his waist with a belt. His features were the same as in his photographs, which had however failed to reveal the extraordinary vitality of his facial expressions. From a distance his reddish, seemingly weather-beaten skin and his long, grey beard gave him the appearance of a real peasant, an illusion which his attire reinforces. Looking at him close-up, one sees more clearly that the supreme distinguishing quality, the essence of his being, is tranquillity. Relatively small greyish-blue eyes give him a softer appearance than one gets from photographs. I think he has aged noticeably in recent years, and he looks a little tired. His glance probes deep into one's heart; it is sincere, almost childlike, and awakens mutual understanding that quickly dispels all shyness.

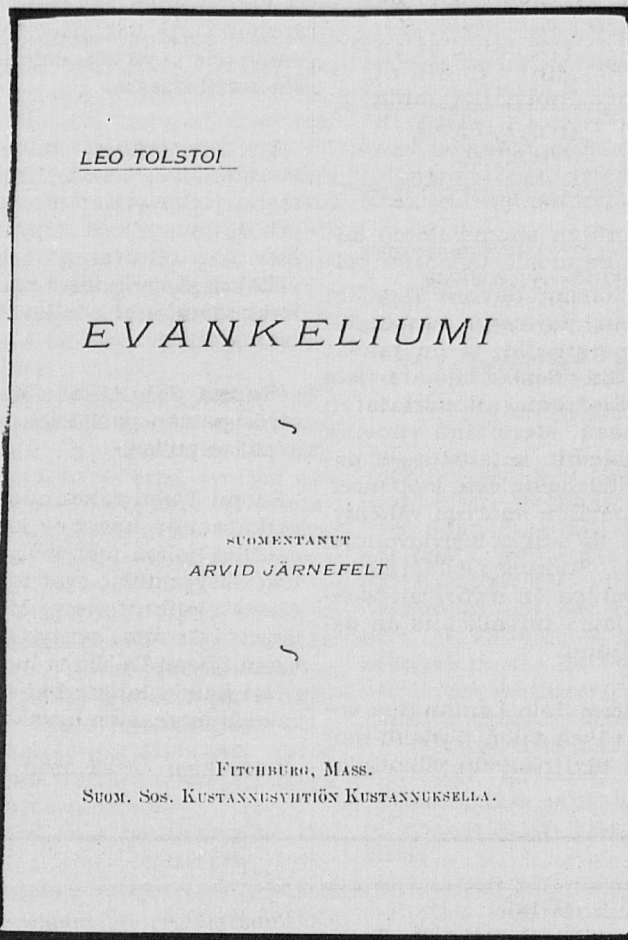

Arvid Järnefelt
(1861-1932)

It took Tolstoy only a moment to win over his anxious and modest guest.

"He took me by the hand in such a friendly manner," Järnefelt reported, "that immediately all the dark clouds disappeared."

"For a long time he looked into my eyes, then he smiled and said, 'So this is what you

"Literary and religious rebels, in particular, never doubted that 'only once in a millennium does there emerge a person of such gifts of mind and heart.' - 91 years ago, in 1905, one of the first books published by Raivaaja was Evangeliumi, an Arvid Järnefelt translation of a Leo Tolstoy work. Title page shown above.

look like."

"This is what I am like," Järnefelt had replied, and the two broke out in laughter.

The consideration of Finland's plight was conducted on a catch-as-can basis. "It is very rarely," the somewhat chagrined emissary discovered, "that one is able to talk with Tolstoy for any length of time without interruption. Still more difficult is it to engage him tête-à-tête. There are so many visitors that Tolstoy is compelled to receive all of them simultaneously, and he tries to keep up a many-sided conversation from which each individual searches for the answer to his particular question."

As a consequence the Finnish problem rose almost fortuitously to the surface in a variety of settings: when the master and his ever-changing retinue of "dark people" (as the countess derisively called her husband's callers) walked down the stairs to breakfast, or when they sipped evening tea; or then again when a smaller number stole away to a "different world" - Tolstoy's book-filled study, a holy hide-away that prompted Järnefelt to wonder, "Is it from this tiny and shut-in room that so revealing and all-powerful a ray of light has gone out to encircle the globe?"

Before Järnefelt could really manage anywhere to get the Finnish talks under way, they would be unceremoniously swallowed up in chit-chat about Tolstoy's latest literary efforts or in arguments over the religious views of a delegation of Molokans or the health fads of an opinionated doctor who, to the host's visible annoyance, "juggled his words as though they were greased balls."

That any progress was made can be credited largely to Järnefelt's foresight in sending Tolstoy a detailed memorandum before leaving Finland. During the disjointed palavers that stretched over two days, Tolstoy - although usually quick to denounce patriotism as stupid, immoral, unnatural, irrational, and an "obsolete relic of antiquity" over which seas of blood had been shed - displayed a sympathetic interest in the passive resistance of the Finns. Perhaps Järnefelt's report, which had soft-pedaled the nationalistic aspects of developments in Finland, induced Tolstoy to absolve (but only momentarily) the Finns of any self-seeking aspirations and to admit (privately) that they were engaged in an exemplary

turn to FINLAND'S TOLSTOY page 12

Leo Tolstoy
(1828-1910)

Minna Canth symposium to open exhibit in New York

NEW YORK, NY - Minna Canth, dramatist and feminist (1844-1897), is the subject of a symposium to be held on Friday, February 23, to mark the opening of an exhibit on Minna Canth at Deutsches Haus, Columbia University, 420 West 116th Street (between Amsterdam Ave. and Morningside Drive).

The symposium is scheduled to open at 2 p.m. in Deutsches Haus with a welcome and introductory remarks followed by a video presentation of the Minna Canth play *Anna-Liisa* (in Finnish with Swedish subtitles).

Following a break, there will be a talks and discussion session from 4-5:30 p.m. The subject is Minna Canth, her significance in Finland and beyond. Speakers will include Alli Flint, Carol Rounds and Verne Moberg, all of Columbia, as well as Sonia Wichmann, University of Washington.

At 5:30 p.m. there will be a lecture titled "Minna Canth - A Time of Reckoning" given by Maria-Liisa Nevala, professor of literature, University of Helsinki, and director, Finnish National Theater. A discussion follows the lecture.

The opening of the Minna Canth exhibition in Deutsches Haus is scheduled for 7 p.m., with a reception continuing until 9.

The exhibition continues at Deutsches Haus until March 7. It can be viewed 1-5 p.m. Monday through Friday.

The symposium on Minna

The Minna Canth statue by Eemil Halonen in Kuopio (Finland) is shown above in a photo taken in March 1994 at the time of the 150th anniversary celebration of Canth's birth.

Canth is organized by the Program on Finnish Studies and Deutsches Haus of the Department of Germanic Languages, Columbia University. The exhibition is ar-

ranged by the Finnish Literature Information Centre, Helsinki.

The symposium and exhibition are also co-sponsored by the Finnish Literature Infor-

mation Centre, the Consulate General of Finland in New York and the Finlandia Foundation, New York Metropolitan Chapter, Inc.

There may be adjustments

in the schedule. For further information and for advance reservations for the symposium and the opening of the exhibition, call 212-280-3964 or 212-854-7859.

Littleton, CO

Kalevala Day dinner

The Finlandia Foundation of Colorado will sponsor its annual festive Kalevala Day dinner at 6 p.m. on February 17 at the Meadows Golf Club, Littleton.

Special guests will be consul general Jörn Donner and Bitte Westerland Donner. Consul general Donner has been a film director, writer and legislator. He served in Finnish Parliament from 1987 to 1995 when he was named consul general in Los Angeles. He produced 70 films, including Ingmar Bergman's "Fanny and Alexander," which won four Academy Awards.

The evening's entertainer will be Merja Soria, a graduate of the Sibelius Academy and the National Finlandia Foundation's Finnish-American performer of the year.

Merja will also hold a children's workshop on folk music and playing the kantele.

For more information contact Arthur and Suzanne Koski at 303-697-4825.

Finlandia Foundation of Colorado

Finnish News Digest

Study shows seniors satisfied with retirement homes

According to a study done at Oulu University, residents of Finland's public retirement homes are quite satisfied with their life and consider the services at their facilities excellent. The residents do not seem to suffer from depression more than their contemporaries living at home, although the former are clearly in worse physical condition.

Some 2.3 percent of Finns over the age of 65 live in senior housing. Of these, roughly three-quarters are women. Widows and single people form a larger percentage of retirement home residents than of elderly people living at home.

According to the study, 93 percent of the residents are satisfied with retirement home personnel and services. 94 percent say that they are content living at the facilities.

"Of course, people tend to answer this kind of question a bit too positively," points

out one of the authors of the study, professor Sirkka-Liisa Kivelä of the Department of Public Health and Medicine at Oulu University.

Based on other answers, however, the satisfaction seems to be genuine. About half of the study's interviewees said they were living the best years of their life, and

every fourth had made future plans. On the other hand, more than half said they felt old and somewhat tired.

Of the men living in retirement homes, 11 percent said they suffered from depression, whereas the same figure for men living at home was 16-25 percent, according to various studies. For women,

the corresponding figures were 24 percent and 20-40 percent.

The reason for moving to a retirement home was most often illness. Other important factors were loneliness and safety, as well as family concern for how the elderly person was managing at home.

Superpowers to meet in Helsinki

This month the United States and Russia will start a new series of high-level meetings with talks in Helsinki between the two nations' top foreign policy officials. One reason for the talks is the cooling of superpower relations, prompted by Moscow's increasingly tighter policies.

Both governments confirmed that secretary of state Warren Christopher and Russia's new

foreign minister, Yevgeni Primakov, will meet in Helsinki on February 9th and 10th.

Christopher was originally to meet his Russian counterpart in Geneva (Switzerland) but the Russians wanted to shift the meeting to Moscow. However, U. S. officials felt that arranging the meeting in Moscow would have been difficult.

Consul General Donner to run for EU Parliament

Jörn Donner, 63, who is currently serving as Finland's Consul General in Los Angeles, intends to run for the European Union parliament in Finland this fall.

Donner, nominated as a candidate by a Swedo-Finnish workers' union, will run as a Social Democratic candidate. Donner has promised to join the EU parliament's socialist bloc if he is elected.

Ski News

Tauno Marjomaa, triple winner in U.S.S.A. Master Championships held at Mt. Mansfield, Stowe (VT), January 27-February 3. He is a Class 9, 70 and over National Champion.

On Jan. 30 Tauno won the 10km Classical; Feb. 1st, 5 km Classical; and Feb. 3rd, 15km Free Style.

Tauno hails from Peckskill (NY). In the late 1950s Tauno was a house builder in Fitchburg, MA. Several houses on Richardson Road near Saima Park are the work of Tauno's hands. Tauno left Fitchburg in the '60s and continued house construction in New York state.

Congratulations, Tauno, keep up the good skiing and keep enjoying it!

In the same races on Feb. 1, in the 5 km X-C, **Raimo Ahti**, representing Finnish Ski Club in Class 7k, 60+, descended down the slope to the stadium. Got into the stadium

first, and making a wrong turn only to see the real winner "schushing" by to the finish line. He was David Boucher, the new U. S. champion from Essex Jt.(VT). Second place in a photo finish did give Raimo a silver medal.

Other ski news for local skiers from around the world:
• On February 3, **Nikki Stone** from Westborough (MA) was second in her specialty aerials at Kirchberg, Austria.

• **Kristina Viljanen** from Milford (NH) (a little ways down the road from here) participated in the 15km Biathlon World Championships at Ruhpolding, Germany. She did finish 20th with the time of 51:35.6, and only one penalty minute.

Congratulations for good shooting, Kristina - this must be your personal best on World wide competition.

Your skiing friend,
R. A.

Project 34 conference in Denver March 1-3

DENVER, CO - The third annual Project 34 conference will be held in Denver at the Cherry Creek Inn.

Project 34 is a cultural effort to develop long-range strategies to perpetuate Finnish culture in America to the 3rd and 4th (and beyond) generations of Finnish-Americans. Topics in progress include developing and maintaining effective local organizations; encouraging active youth involvement; publications; group cooperations; and preserving old music and supporting new music. New topics include using the Internet, visual arts, and sustaining cultural archives.

The conference welcomes participants from everywhere, not just the U. S. Check out Project 34's Homepage at <http://pages.prodigy.com/pr oj34/index.htm>. You can obtain updated information and sign up for the conference.

Western Pacific Airlines

offers low-cost fares from many cities to Colorado Springs. Frontier also has low-cost fares from several midwest cities to Denver International Airport. Some flights need to be booked by certain dates, so check with the airlines. Shuttle service is available from both airports.

Other information as follows:

John Laine Jr. - Project 34 Coordinator - e-mail: itek19a@prodigy.com; phone 214-235-7309, fax 214-238-8556.

Arthur Koski - Denver Coordinator - e-mail: akosken@aol.com; phone & fax: 303-697-4825.

Cherry Creek Inn Reservations - call collect 303-757-3341 or fax 303-756-6670. Rooms are \$69/night single or double and include continental breakfast and health club facilities.

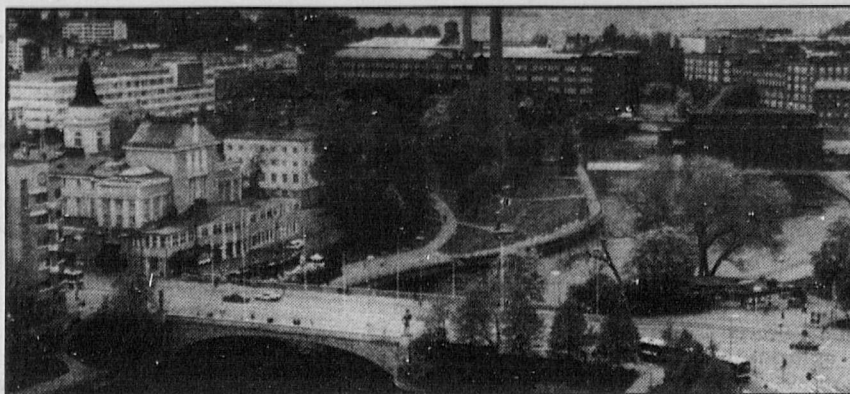
Project 34

Finlandia Foundation-Boston Inc. Sävele Syrjälä Scholarship Fund

Applications for a scholarship for a student of Finnish-American heritage studying in the field of Journalism and/or Communications for the year 1996-97 are available from:

Mrs. Edith Eash
35 Pierce Rd.
Watertown, MA 02172

DEADLINE FOR RETURN:
April 19, 1996

Letter from Tampere

by Simopekka Virkkunen

"It doesn't make sense," my six-year-old son said suddenly as we were coming home from his child-care centre. "There are masses of tall chimneys in Tampere, but no smoke anywhere."

The young man had given me the final clue: my home town is troubled by an identity crisis. The largest city in the Scandinavian interior is, in irksomely many respects, *history*. It is a historic centre of large-scale industry, a historic working-class city and a historic nestbed of red politics. Some dare to express the view that the city's fame as a centre for ice hockey is also in the past.

What has happened to the redness of Tampere?

It has been gradually shaken off, and is now almost invisible. Gone are the left-wing newspapers, gone is the left's own, once powerful local co-operative movement. The Marxism of Tampere university, famous in the 1970s, also lives on only in memory.

During the Finnish civil war of 1918, Tampere was the headquarters of red Finland, and the battles for Tampere, the largest in the military history of the Nordic countries until then. The memory of the bloody war has, nevertheless, been wiped out of the minds of Tampere citizens with quite astonishing completeness.

From time to time, this total oblivion provokes a counter-reaction. Latest to lose patience with the silence were two Tampere writers in their twenties, Mika Vuolle and Jyrki Auer. These young men wrote a reasonably good novel about the Tampere battles. The book did not, however, provoke debate among the citizenry, any more than did the extensive, prize-winning study of the same subject by the historian Heikki Ylikangas, *Tie Tampereelle* ('The road to Tampere'; see *Books from Finland* 1/1994). Tampere as the capital of red Finland may still interest some amateur historian, but for my boy the Indian wars of America are more real than any blood-letting on his home block.

The red flag, then, is of no help when seeking the identity of this city. But how about a working class divested of ideals; what is the state of the proletarian soul?

There are vigorous attempts to keep the tradition alive. The national Central Museum of the Working Class has been established in Tampere, and a workers' housing museum that sets out the history of the local working class.

When the latter was finally completed, in the summer of 1995, the subject of the museum's first exhibition was almost a foregone conclusion: a true worker among workers, the writer Väinö Linna. Tampere has taken celebrations of the 75th anniversary of the birth of this Tampere working-class writer, who became a great national figure, very seriously indeed. Adaptations of Linna's novels have been performed at the outdoor summer theatre at Pyynikki, and Linna himself has been remembered both in books and on stage.

The city's largest theatre, the Tampere Workers' Theatre - the last great artistic institution in the country to bear the name of the proletariat - has devoted itself to the cause with particular energy. The theatre commissioned a play about Linna's life and work from the Tampere writer Saara Kesävuori. Its first night attracted an unusual amount of attention. On to the stage march the cheerful, honest and colourful workers of the 1930s. And behind them is one of the city's dynamos, the legendary Finlayson textile factory, where Väinö Linna long toiled as one of the two thousand who worked at its machines.

At the time of the first night, there were many attempts to revive the city's horny-handed soul with its smell of machine oil. The Workers' Theatre's manager and a couple of actors stood on the steps of the Finlayson factory at the crack of dawn; to their surprise, workers on the morning shift received free tickets to the dress rehearsal of the Linna play.

It was a handsome gesture, but did not demand any great sacrifice of the theatre: one hundred tickets were enough. A real factory-worker is already an unusual and marginal phenomenon in this city, which was once called the Manchester of Finland.

Tampere, the working class and Linna are a holy trinity in Finnish history. Take a look, for example, at the twenty-

mark note: Tampere's industrial landscape and Väinö Linna's profile have achieved the pinnacle of establishment and overtaken dead presidents as a national image.

But all the same. For younger Tampere people, in particular, it is impossible to find their soul in the working past of the city. Because it is - just history.

When the great ideologies disappeared and the social classes blurred, only one thing remained to unite the whole range of national layers: popular culture. The identity of Tampere in the 1990s, too, is built around entertainment and sport.

Tampere is well-known throughout Finland thanks to its entertainment celebrities and its own national television channel. The second national television channel, which is based in Tampere, has long worked to establish in the minds of Finns the idea of Tampere as folksy, laid-back and fun.

After writers such as Linna, who were able to unite the nation, became extinct, reporters began to seek wisdom in the work of humorists and song-writers. The singer/song-writer Juice Leskinen, who lives in Tampere, belongs in both categories, and has been the number one oracle of the Finnish popular press for years. In addition to Leskinen, the nation's hearts have been won by the Tampere comic group, the Kummelit ('The landmarks'), distant relations of Britain's Monty Python. The Kummelit have created a countless number of grotesque characters of whom the most popular is probably one Matti Näsä - a styleless whinger whose native language is the sing-song Tampere dialect. My six-year-old continually quotes Matti Näsä. More often than Donald Duck. And that, if anything, is a victory for Tampere.

The positive image created by popular culture now also includes the Tampere dialect. The dialect is essentially, like proletarianism and the colour red, a historical phenomenon, but its revival and marketing have been more successful. It is a mark of the dialect boom that it is no longer called a dialect, but a language. That sounds much better.

turn to LETTER page 12

Finn Funn Weekend '96 in Vermont Nov. 1-3

CANTERBURY, CT - The Finnish American Heritage Society has reserved the beautiful Cortina Inn in Killington, Vermont, for the weekend of November 1-3, 1996, for the Fourth Annual FinnFunn Weekend.

The entire facility has been booked, 90 rooms, so attendance will be limited. Please notify your members to make plans now, so that when reservation forms come out this spring, they can be returned promptly. Reservations will be on a first-

come, first-serve basis, and we expect to fill up fast.

Purpose of FinnFunn Weekend: Develop a stronger unity among our groups, help in promoting each other's activities, share ideas and problems, renew old friendships and develop new ones, and spend quality time socializing. In other words, have a great time!!

Who Can Participate? Finns, relatives of Finns, and people interested in Finland.

What Is the Cost? Full

details will be sent in the spring. There will be a package price for the entire weekend. This includes room reservation, Cortina Inn's outstanding meals, meeting rooms, use of banquet room and dance floor, and use of all facilities including swimming pool and sauna.

Questions?: Jack and Anita Smiley, FinnFunn Weekend Co-Chairpeople, 42 Benjamin Road, Preston, CT 06365; tel. 860-889-7820 or 860-887-8111.

FAHS

Fitchburg, MA

Winter holidays program

A special program on Finnish Winter Holidays will be presented by the Finnish Cultural Center at 2 p. m. on Sunday, February 11, at Saima Park, Scott Road, Fitchburg.

The program will feature how holidays observed during the winter months in Finland are celebrated, beginning with a demonstration of New Year's Eve lead pouring.

Focus will be on "Laskialnen," Shrove Tuesday. Hear about the new methods which have evolved and are practiced by many people in Finland on this day. Don't miss this opportunity to learn more about the customs of Finland, land of our heritage.

The refreshment table will feature treats typically served during some of these holidays. There is no admission charge but a \$3 contribution per person at the coffee table to help defray expenses will be appreciated.

The public is invited.

Toini Laakso

Correction

There was a typographical error in the article presenting the 1995 financial report of Finlandia Foundation Trust (Raivaaja, January 24, 1996, pages 9-10).

The percentage of trust income spent on fundraising was incorrect.

The correct percentage is 0 (ZERO) percent. 0 percent of Finlandia Foundation Trust income is used for fundraising purposes.

Sylvester Ahola

The Gloucester Gabriel

A digitally transferred collection of his rare great recordings is now available on cassette entitled

"The Essential Sylvester Ahola", includes many of his very best recordings. Starting with the Paul Specht Orchestra in 1926, through the Ambrose Orchestra in 1930, the collection also includes the very rare "Somewhere a Voice is Calling" which was issued under his own name in 1929.

\$9.75 each Includes Domestic Postage

Bill Hebdon

24 Fieldstone Drive Hollis, NH 03049

Elm Street Steam Rooms
"A TRADITIONAL FINNISH STEAM SAUNA"
348 Elm St., Fitchburg, MA
(508) 345-7305

Hours:
Wed. 4-10 Fri. 3-10
Th. 4-10 Sat. 12-10
Sun. 8-9
RUSS DAVIS, PROP.

WANTED TO PURCHASE AS PRINCIPAL ACREAGE, VACANT LAND, PRIME COMMERCIAL/INDUSTRIAL PROPERTY

Tom Kymalainen, Broker 1-508-632-3106
29 Union Square, Gardner, MA 01440

Kalenteri

CALIFORNIA

Feb. 17 - "Hererock Dinner Dance," 6 pm, FAHA, 197 W Verano Ave, Sonoma. Finnish pea soup & *laskiaispulla*; American rock & roll by Beatniks (Raimo Hirvonen & Friends). Reservations required; for more info 707-935-0200.

COLORADO

Feb. 17 - Kalevala Day Dinner, 6 pm, Meadows Golf Club, Littleton. Entertainment by Merja Soria. For more info: 303-697-4825. Sponsored by Finlandia Foundation of Colorado.

March 1-3 - Third Project 34 Conference, Cherry Creek Inn, Denver. For more info: 303-697-4825.

CONNECTICUT

Feb. 10 - Valentines Party CANCELLED, Finnish Hall, Canterbury.

Feb. 17 - Finnish Baking, 1:30 pm, Finnish Hall, Canterbury. Free admission. Sponsored by FAHS.

Feb. 24 - Kalevala Day Celebration, 7:30 pm, Connecticut Audubon Center, 1361 Main St, Glastonbury. CT Audubon Concert Series.

Mar. 3 - Finnish American Heritage Society monthly meeting, 1:30 pm, Finnish Hall, Canterbury. Kalevala Day.

FLORIDA

Feb. 10 - Fair, 7:30-10 am, Annan Maja, Finnish American Rest Home, 1800 South Dr, Lake Worth. Sponsored by Friends of Finnish American Rest Home.

- "Laskialnen" Pea Soup Dinner, program & dance, Finnish American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Music by Doris Rohlf. Advance tickets required: 849-6349; 848-0622; 942-3916.

Feb. 17 - Laulumiesten Naiset Coffee & Concert, 1 pm, Finnish American Rest Home, Lake Worth.

Feb. 24 - "Senior Prom," 8-11 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Wear your best. Music by Helen & Eddie.

Mar. 6 - Finnish American Club membership meeting & pot luck, 3 pm, Finnish-American Club, New Port Richey.

Mar. 16 - St. Urho's Day Mojakka Dinner, program & dance, 6 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Advance tickets required; see numbers above.

MAINE

Feb. 18 - Finnish-American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Heritage Center, Maple St, W. Paris. Program to be announced.

MARYLAND

Feb. 18 - Laskialinen, noon to dusk, Norse Park, Freeland. Sponsored by Finlandia Foundation Baltimore Area Chapter.

MASSACHUSETTS

Feb. 10 - Cross-country Citizens Ski Races, 9 am, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Registration 8 am. Sponsored by Finnish Ski Club.

- Children's beginner figure skating class begins, 11 am-12 noon, Saima Park, Fitchburg. Registration 508-345-1693. Sponsored by Finnish Figure Skating Club.

- Valentine Dance, 7:30-11:30 pm, Viking Club, 410 Quincy Ave, Braintree. Music by Kurt & Company. Sponsored by South Shore Viking Assoc.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by FACS.

Feb. 11 - "Finnish Winter Holidays" program, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Sponsored by Finnish Cultural Center.

MASSACHUSETTS

Feb. 17 - Cross-country Citizens Ski Races, 9 am, Saima Park, Fitchburg. Registration 8 am. Sponsored by Finnish Ski Club.

- Children's beginner figure skating class, 11 am-12 noon, Saima Park, Fitchburg. Registration: 508-345-1693. Sponsored by Finnish Figure Skating Club.

- Dinner/Dance, Viking Club, Braintree. Baked haddock dinner; music by Kurt. Tickets: 617-328-3748 or 617-770-0473. Sponsored by South Shore Viking Assoc.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by FACS.

Feb. 21 - Finnish-American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, West Barnstable Community Building, Rte 149, West Barnstable.

Feb. 24 - Cross-country Citizens Ski Races, 9 am, Saima Park, Fitchburg. Registration 8 am. Sponsored by Finnish Ski Club.

- Children's beginner figure skating class, 11 am-12 noon, Saima Park, Fitchburg. To register: 508-345-1693. Sponsored by Finnish Figure Skating Club.

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by FACS.

Mar. 9 - Cross-country Citizens Ski Races, 9 am, Saima Park, Fitchburg. Registration 8 am. Sponsored by Finnish Ski Club.

MICHIGAN

Feb. 18 - Finnish Center Association annual meeting, 3 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile, Farmington Hills.

Mar. 16 - St. Urho's Day Dance/Celebration, 7:30 pm, Knights of Columbus Hall, 1140 Muskegon NW, Grand Rapids. Sponsored by Finnish-American Society of West Central Michigan.

Aug. 7-11 - FinnFest USA '96, Marquette. For more info, write: FinnFest USA '96, 121 N Front St, Marquette MI 49855; call 800-906-FINN (or 906-222-FINN - toll free UP); e mail: finnfest@nmu.edu.

MINNESOTA

Feb. 11 - Finlandia Foundation Twin Cities Chapter annual meeting, 3:30-4:30 pm, St. Paul Student Center, UM, 2017 Buford Ave, St. Paul.

- Kalevala Day Celebration, 4:30-6:30 pm, St Paul Student Center, UM, St Paul. Sponsored by Finlandia Foundation.

NEW YORK

Feb. 8 - Scandia Symphony Orchestra concert with soloist Martti Rousi, cello, 1 pm, Trinity Church, 74 Trinity Place at Wall St, New York.

Feb. 9 - Finlandia Foundation New York Metro Chapter monthly membership meeting, 8 pm, 6th floor, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave, New York. Program: Kristiina Uusitalo's slide presentation on art and her paintings; Mikko Franck, violinist.

Feb. 23 - Symposium: Minna Canth, Finnish Dramatist and Feminist (1844-1897), Deutsches Hall, Columbia University, 420 West 116th St, New York. Opening of the Minna Canth exhibition. For further info & advance reservations: 212-280-3964 or 212-854-7859.

March 5 - 6th Annual Central Park Skating Party, 6-9 pm, Central Park, New York. Sponsored by the area's Scandinavian organizations.

OREGON

Mar. 14 - Finnish-American Historical Society of the West monthly meeting, 7:30 pm, Portland Pentecostal Church, 6225 NE Stanton, Portland.

Events subject to change without notice

Own your piece of Finland or become an investor

Buy your own lot of pristine 200-acre island in Joroinen, FINLAND or make an offer for the whole island. The island is subdivided into 26 1+ acre lots each with 230 ft. of crystal clear lake frontage. Each lot abuts wildlife preservation area. Located on deep water route reachable from the Gulf of Finland and within close proximity to an airport. Make an offer for the whole island or buy ind. lot(s) for 10K each. (610) 436-7418.

Amazing discovery

The body can heal itself when properly triggered.

"Just a few years ago, scientist didn't even know phytochemicals existed, but today, they are the new frontier in cancer-prevention research."

Newsweek, April 25, 1994

Bring as many people as possible to hear Johan Mustonen [nutritionist] to Saima Park in Fitchburg, MA, February 18 [Sunday] at 12 noon.

Free admission

You can't afford to miss this event.

New York, NY

Cultural events in
New York - spring 1996

• Minna Canth, dramatist and feminist, is the theme of a symposium to be held at Deutsches Haus, Columbia University, on February 23, 1996, at 3 p.m. and 5:30 p.m.

• Finnish ethno rock bands Wimpe and Rinneradio join -ism of New York in concert at The Knitting Factory on March 13, 1996, at 9 p.m.

• The Oona Haaranen Dance Company, the only dance group in the United States to organize a regular exchange with Finland and other Scandinavian countries, is having its first New York season at the Clark Studio Theater, Lincoln Center, March 6-9, 1996.

• Jukka-Pekka Saraste, music director of Toronto Symphony, will perform together with his orchestra at Carnegie Hall on March 9, 1996.

• Esa-Pekka Salonen will conduct the Los Angeles New Music Orchestra at Alice Tully Hall at Lincoln Center on March 22, 1996.

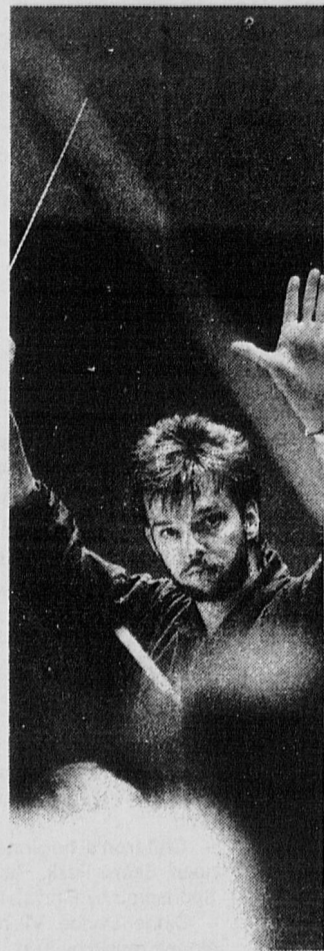
• Esa-Pekka Salonen will conduct the Los Angeles Philharmonic Orchestra at Avery Fisher Hall, Lincoln Center, March 24-25, 1996.

• Soprano Karita Mattila will perform in La Bohème of the Metropolitan Opera on April 10, 13, 17, 20, 24 and 27, 1996.

• Paavo Berglund will conduct the New York Philharmonics (Sibelius, among others) at Avery Fisher Hall,

Lincoln Center, May 2 and 7, 1996.

• Oiva Toikka's Glass Sculptures are on display at

Jukka-Pekka Saraste

Heller Gallery, May 4-26, 1996.

• A top new folk music group Värttinä of Finland will perform at the Central Park Summerstage on July 28, 1996.

Consulate General of Finland

Scandinavian American Heritage Society offers \$1000 scholarship

RIVERDALE, NJ - Are you or do you know of a senior high school student who will graduate in 1996 and be attending college in September of this year? You may then be interested in the Scandinavian Heritage Society Scholarship.

The Scandinavian American Heritage Society (SAHS) is a nonprofit organization which promotes the heritage and cultures of the Nordic communities in America. The society was formed in 1977 and has actively promoted ethnic events and celebrations throughout the New York-New Jersey Metropolitan area.

This year the society is offering a \$1,000 scholarship to a graduating high school student of Scandinavian or Nordic heritage who resides in the Northeastern states of New Jersey, New York, Connecticut, Massachusetts, Pennsylvania, Rhode Island or Delaware.

To be eligible to apply for this scholarship, one must furthermore demonstrate Scandinavian or Nordic ancestry, be accepted to a two or four year academic college program for September 1996, and meet specific academic criteria. The committee is asking that each applicant submit a 500 word essay telling why the applicant is proud of his or her Scandinavian/Nordic heritage.

The scholarship winner will be notified through the mail

on or about June 8, 1996. The winner will receive the award at the Scandinavian American Heritage Society's Eighth Annual Midsummer Celebration. The celebration will take place on Saturday, June 22, 1996, at the County College of Morris in Randolph. In addition to the scholarship ceremony, the day will be filled with traditional Scandinavian activities such as dancing, entertain-

ers, music, food sampling and crafts.

To obtain a scholarship application, contact Edith or Paul Kaske, 143 Fulton St., New Milford NJ 07646; tel. 201-262-4074. For more information, call Gunhild Ljung, telephone 201-694-5324; fax 201-694-5324.

Scholarship applications must be received by May 4, 1996.

SAHS

LETTER FROM TAMPERE

from page 10

The comic local radio news, read in the Tampere language, has become an extraordinarily popular programme. At the same time, the traditional Tampere word of greeting, *moro*, has been lifted from street language and become expressive of identity. There is now a city paper called *Moro*; and one of the local radio stations recently changed its name to *Moro*. The undisputed success of the autumn season in Tampere bookshops was Hannu Hyttinen's Tampere-Finnish dictionary.

The Tampere dialect does not, of course, even begin to fulfil the requirements of an independent language, but it is convenient to Tampere humour that this fact is not allowed to get in the way of fun. Hannu Hyttinen has continually insisted that his humorous book has a serious, even programmatic intent: "I began to feel that it was necessary somehow to raise Tampere people's sense of self-esteem. Like the winning of the ice-hockey world championship this spring did for Finland."

It has been said of Hyttinen's book that it is more than a dictionary. It is a guide to an attitude, a key to the heart of Tampere. With its sections of history and geography, it teaches its readers to understand the soul of the biggest and most beautiful interior Nordic city.

"It's true, isn't it, that Tampere is the capital of Finnish Finland. Helsinki is trying to be a province of Europe, and Turku - the former capital - "is a bashful but pretty little town," Hyttinen declares in the Tampere newspaper, *Aamulehti*. Hyttinen is the incarnation of present-day Tampere: he is relaxed, funny and at the same time a strong local patriot. He has been the same since his youth. "We all admire Bob Hope, Clark Gable and Bette Davis, of course, but we were all sincerely of the opinion that the Tampere actors Eero Roine, Veijo Pasanen and Sylvi Salonen were better."

Hyttinen has condensed the soul of Tampere into two slogans, which also embrace the city's red, revolutionary and proletarian inheritance: *For Tampere and Resist, on principle*.

When I look at my six-year-old - who resists, on principle - I am certain: he has found the soul of Tampere.

This article originally appeared in the 4/1995 issue of Books from Finland. It is reprinted here with the author's permission.

FINLAND'S
TOLSTOY

from page 8

struggle to preserve freedom and light not alone for themselves but for all of humanity.

Tolstoy also expressed great concern over the unfortunate condition of Finland's landless groups, and he urged Järnefelt to turn to the American Henry George for a practical solution. The two friends also talked briefly about Lutheranism (it can be very, very conservative, observed Tolstoy), moral strikes and other matters. Then came the customary Tolstoyan benediction: "Everything is in Christ's teachings. They will solve all our problems."

Whether Järnefelt had had the courage at this first meeting to ask Tolstoy point-blank to intercede in behalf of Finland is not known. At any rate no resounding public appeal came from him. On the contrary, Tolstoy's rare, almost incidental references to Finland and the Finns is some of his writings during 1900, for example, were irritatingly ambivalent. What he proffered the Finns with one hand (an arraignment of Nicholas II: "Without any reason, he senselessly and pitilessly offends the whole of the Finnish nation" and a denunciation of the government's program of "suffocating Finland"), he more than took away with the other. Especially galling to the Finns was Tolstoy's accusation that they, like the Poles, Armenians and others, were ready "for the sake of patriotism to perpetuate on other peoples the very same deeds that their oppressors have perpetrated and are perpetrating on them."

Outwardly at least Järnefelt was not disturbed by his mission's outcome. He seems to have returned to his farm inspired and invigorated, and he plunged into an amazingly

turn to FINLAND'S TOLSTOY page 14

Perfect for
Valentine's Day!

Mainio
Ystävänäpäiväksi!

A Treasury of Finnish Love

Poems, Quotations & Proverbs

In Finnish, Swedish and English

Edited by Börje Vähämäki

All poems, quotations and proverbs are presented in their original language (Finnish or Swedish) as well as in English translation. Poets included are: Jaakko Juteini, Larin Paraske, Aleksis Kivi, J. H. Erkko, Kaarlo Kramsu, Eino Leino, V. A. Koskenniemi, Aaro Hellaakoski, Toivo Lyy, Katri Vala, Toivo Pekkanen, Yrjö Jylhä, Elina Vaara, Arvo Turtiainen, Mika Waltari, Viljo Kajava, Lasse Heikkilä, Eeva Kilpi, Pertti Nieminen, Pentti Saarikoski, Mattijuhani Koponen, Risto Ahti, Tommy Tabermann, Arja Tiainen, J. L. Runeberg, J. J. Wecksell, Edith Södergran; additional material comes from The Kalevala, The Kanteletar and folksong.

Börje Vähämäki, Ph.D, did most of the translation in this book. Born in Finland, he has taught Finnish language and literature at the University of Minnesota and the University of Toronto. Additional translators are Aili Jarvenpa, Norman Luboff, Herbert Lomas, W. F. Kirby and Keith Bosley.

127 pages

hard cover (5x7)

\$11.95

add \$2.00 for postage & handling
(Mass. residents add 60¢ state sales tax)

Order from:

RAIVAAJA

P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600

From the desk of Stig Häggblom:

RAIVAAJA on saanut paljon uusia tilaajia sekä likeltä että Koti-Suomesta. Hyvä saavutus, juhluvuonna 1995.

Toivoa sopii, että vanhat tilaajat ovat jääneet tilaajiksi.

Suomessa on Raivaajalla 21 uutta tilaajaa ja Rovaniemeltä on tulossa yksi lisää, sen tiedän.

Karhulassa on lehdellä yksi uusi tilaaja. Kuka lie? - Karhula kun on kirjoittajan lähöpaikka - siellä synnyin kohta 70 vuotta sitten...

Kaikenlaista palautetta tulee. Kajaanista kirjoittaa eläkkeellä oleva voimistelunopettaja Lasse Tolonen aivan jouluuuton päivätyössä kirjeensä:

"Terveisiä täältä Kajaanista näin jouluaattona. Kävin aamulla hautausmaalla viemässä sinne kynttilät. Sellainen on tapa täällä Suomessa, kuten tiedät".

Tolonen jatkaa:

"Olen ajatellut jo aikoja sitten, että Risto Ulmalan täytyisi keskittyä maratonille. Hän antoi jo New Yorkissa näytön, mikä kelpaa Atlantaan. Ne Kenian miehet ovat liian kovia menijöitä ja vielä se Marokon Morseli lisäksi..."

Nämä ovat minun mieltetäni", kirjoittaa Lasse Tolonen Kajaanista.

Ja pistää se Tolonen siihen mukaan mukavan Veikko Lavin haastattelunkin. Se Lavi kun on kirjoittajan kotipuolen poikia, mukava, tuttu mies, joskin jo 83-vuotias. Laulun tekijä, viihdyttäjä ja laulaja myös on tämä Veikko Lavi, vaikka nyt ei enää kiertueelle lähde. Sen hän on päättänyt.

"Kommunistit innostuivat lauluistani kun lauloin vapujuhliissa, mutta en ole koskaan kuulunut mihinkään puolueeseen" vahvistaa Lavi tuon haastattelun mukaan.

Nykyajan politiikan tekijöistä Veikko Lavi sanoo vain hyväksyvänsä Iiro Viinaseen (entinen valtionvarainministeri) ja Esko Seppäsen (kirjailija ja vasemmistopuolueen kansanedustaja).

Kotkassa juuri tällä hetkellä harjoitellaan Lavin lauluille perustuvaa Takinkääntäjä näytelmää. Jukka Virtanen kirjoittaa tekstit, missä höyhenetään poliitikkoja.

Veikko Lavi on myös kirjoittanut kirjoja. Ensimmäinen kirja tuli kun mies oli täyttänyt 73. Nyt on Lavin kuudes kirja vireillä.

Luulisi, että Lavin luokan viihdyttäjä olisi ollut täystyöllistetty kaiken aikaa, mutta niin ei ollut. Vierailta kielillä laulavat taiteilijat tulivat muotiin ja Lavi joutui turvautumaan muihin ammatteihin. Lavi kokeili kaikenlaista - oli jopa kanafarmarina Pyhtäällä - kunnes taas Lavin laulut alkoivat kelpata levytettäväksi. Sekä radioon että televisioon.

Lamakausia on ollut.

"Ollaan nähty kaikki lamat paitsi Dalai Lama ja se tiedetään, että kaikkea selvitään".

Näin täsmentää Veikko Lavi, joka nykyisin asuu Haminassa. Kotkassa hän on syntynyt.

Kerran Casablancan satamassa syntyi Joulun tango.

"Se on paras tangoni", sanoo sen suunnittelija.

"Hän teki sen 20 minuutis-

PALAUTETTA

Veikko Lavi ilmoittaa nykyään harrastukseksi kissan kanssa seurustelun.

Veikko Lavi kohtaa poikavuosiensa tupletti-ihanteen Rafu Ramstedtin

Yli 300 laulua on Veikko Lavi tehnyt ja itse esittänyt. Hän ja edesmennyt Juha Watt Vainio ovat suuria nimiä viihteen alalla, Kymenlaakson suurta poikia. Ääni on nyt 83-vuotiaana parempi kuin viitisikymppisenä, Lavi vakuuttaa, vaikkei enää teekään kelkkahomma. Nenä punottaa liikaa, mies arvelee.

Kuva: Helsingin Sanomien kulttuurisivut

sa", vahvistaa valmo Sylvi Lavi miesilmioistään HS:n haastattelun mukaan.

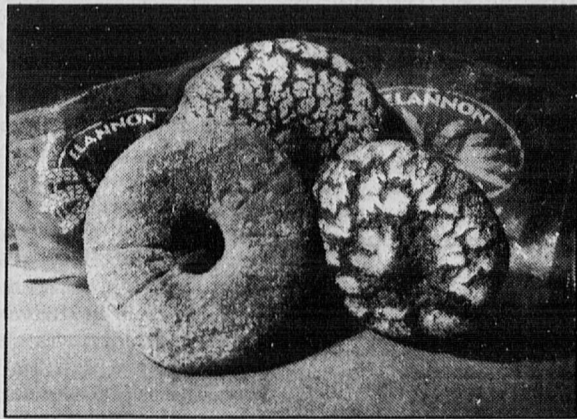
Haastattelussa oli mukana myös Pomo-niminen kissa. Pomo ei kuitenkaan esittänyt

mielipiteitään.

Kissat ovat vilpaita, ihmisiä ja koiria vilpaampia.

LEIPÄ ...

jatkoa sivulta 5

Leivonnan historia yltää tuhansien vuosien taakse. Valkka kaupolsta saa monenlaisia rieskaa ja rievää, itse leivotun voittanutta ei ole.

tulta. Pian ryhdyttiin kehittämään myös leivinuuneja, kerrotaan leivonnan historiasta.

Ohjeitten lisäksi Kansan sivistystyön liiton julkaisema käsikirja kertoo myös luomuleivonnan taustat: suhteen suomalaisen perinteeseen ja merkityksen tulevaisuudelle. Leipomisohteet on käytännön työssä leipurina kokeillut ja kehitellyt Matti Olkinuora. Kirjan ideologisesta puolesta

vastaa Eeva Jäntti.

Matti Olkinuora rohkaisee kaikkia leipomaan.

"Terveellisimmät leipomukset syntyvät luomuviljelystä kokojyväviljasta", hän sanoo. Ilman lannoitteita ja torjunta-aineita kasvatetusta viljasta peräisin olevat jauhot ovat tätä nykyä noin 20-25 prosenttia muita jauhoja kaluimpia. Ohjeet soveltuvat toki myös "tavallisille" jauhoille.

Christopher ja Primakov tapaavat jo perjantaina

Yhdysvaltain ja Venäjän ulkoministerin tapaamista Helsingissä on atennettu yhdellä päivällä. Suomen ulkoministeriö ilmoitti perjantaina, että Warren Christopherin ja Jev-

geni Primakovin tapaaminen on tämän viikon perjantaina ja lauantaina. Aiemmin oli kaavailtu, että tapaaminen järjestetään lauantaina ja sunnuntaina.

Presidentti Martti Ahtisaari ottaa vastaan ulkoministerit lauantaina. Christopher ja Primakov pitävät lisäksi lehdistötilaisuuden tapaamisen sa jälkeen lauantaina.

Kirjakanava ruotsalaiselle yhtiölle

Ruotsalainen kirjakustannusjätti Bonnier-yhtymä on ostanut Tammen, Kirjayhtymän ja niiden emoyhtiön Kirjakanavan. Kauppasummaa ei paljastettu.

Kauppa on ensimmäinen laatuaan suomalaisella kirjakustannusalalla. Uusi omistaja ei aio kuitenkaan saneerata emoyhtiötä tai muuttaa sen kustannuspolitiikkaa.

Kirjakanavan toimitusjohtaja Olli Arrakoski sanoo, että kaupan tärkein vaikutus on tervetullut kilpailu jyrkästi keskittyneelle kustannusallalle.

Maailman suurin uusio-kuitulaitos Varkauteen

Maailman suurin hylsykartonkitehtaan uusiokuitulaitos vihittiin käyttöönsä viime viikolla Varkaudessa.

Laitos mahdollistaa nestepakkauksien tehokkaan hyväksikäytön. Se erottelee toisistaan nestepakkauksien kuituosan ja suojakerroksena käytetyn muovin sekä alumiinin.

Corenso United Oy:n laitos valmistaa kerätyistä nestepakkauksista noin 70,000 tonnia hylsykartonkia vuodessa.

Suomi ja USA investointiyhteistyöhön

Suomen Valtiontakuukeskus ja Yhdysvaltojen valtiollinen takuulaitos OPIC ovat tehneet yhteistyösopimuksen suomalaisamerikkalaisten investointien edistämisestä Suomen lähialueilla.

Solmittu sopimus on yleisluontoinen ja nimeää sijoitusten kohdealueeksi "laajenevat markkinat", jolla amerikkalaiset viittaavat koko entiseen itäblokkiin.

Takuulaitokset laativat kuitenkin yhdessä ohjelmaa suomalais-amerikkalaisten yhteishankkeiden toteuttamisesta Venäjällä ja Baltiassa.

Suomen uutisia

Buure-Hägglund valvomaan laillisuutta armeijassa

Pääesikunnan hallinnollisen osaston uudeksi päälliköksi valittua oikeustieteen tohtoria **Kaarina Buure-Hägglundia**, 53, voi hyvin kutsua suomalaisen naisten asepalveluksen äidiksi.

Oikeusministeriön lainsäädäntöneuvoksena toiminut Buure-Hägglund johti puolustusministeriön asettamaa toimikuntaa, joka valmisteli naisten asepalveluksen aloittamisen. Nyt hän vaihtaa työpaikkaa ja kuuluu helmikuun alusta asessorina kenraalikuuntaan.

Jotkut upseerit ovat halunneet nähdä valinnan palkki-ona onnistuneesta toimikuntatyöstä. Nimitystä on moitittu myös poliittiseksi, koska Buure-Hägglund työskenteli toimikunnassa sosiaalidemokraattien mandaatilla. Tosin Buure-Hägglundin valinta tapahtui pääesikunnan esityksestä ja kokoomuslainen ministeri esitteli sen hallitukselle.

Asessorin päätyönä on vastata, että puolustusvoimissa kalkki tapahtuu laillisesti. Työn ytimenä on hoitaa yhteyksiä maanpuolustusalueiden esikunnissa toimiviin sotilaslakimiehiin.

Buure-Hägglund kertoo ajattelensa armeijasta, että se on hidasliikkeinen, vanhanlainen ja hierarkkinen; siellä herroittellaan ja kuljetaan sotilaspuvuissa.

Juristien jahkaillessa sotilaat toimivat

Kaikki oli kuitenkin toisin, hän sanoo. "Alusta pitäen oli mukava työskennellä sotilaiden kanssa. Kun juristit ana-

Kaarina Buure-Hägglund

lysoivat ja perustelevat, sotilaat toimivat."

"Puolustusvoimissa on hyvin vastattu Euroopan ja Suomen turvallisuuspoliittiseen muutokseen. Kansainvälisten asioiden hoitaminen on organisoitu nopeasti."

Buure-Hägglundin ensimmäinen kontakti puolustusvoimiin oli maanpuolustuskurssi 1991.

"Ennen kurssia en ollut mitenkään miettinyt näitä asioita. Nyt ajattelen, että turvallisuussektori on yhteiskunnallisesti kaikista kiinnostavin. Meille on tullut paljon lisää virallisia kansainvälisiä kontakteja."

"Kansainvälinen kenttä puolustusvoimissa on muotoutumassa. Tärkeä osa siinä on myös humanitaarisilla asioilla. Sodan oikeussäännöt, sotavankien kohtelu, aseita koskevat rajoitukset, kulttuurimaisuuden suojele - tätä tietoutta pitäisi Suomessakin lisätä. Oma roolini tässä työssä muotoutuu vähitellen."

FINLAND'S TOLSTOY

from page 12

rigorous regimen of propagandistic effort. He translated both Tolstoy and George; he artistically wove their ideals into fairly good (some say first-rate) novels and plays. And he obediently remembered to spend a part of each day toiling in his fields.

The revolution of 1905 gave Finland a brief respite, but by 1909 its enemies, having recovered their audacity and power, were ready to resume their onslaught. Finns everywhere anxiously watched "the signs of the threatening storm."

Some Finns again thought hopefully of Tolstoy. In October, 1909, Järnefelt received an urgent message from Helsinki: "Would you be willing to consult with Tolstoy as soon as possible and ask him to write in behalf of Finland? While he is not in favor with those who now oppress us, Tolstoy's words do have great influence in many Russian circles, and moreover he would be able to arouse world opinion."

Järnefelt agreed to go, and immediately dispatched a long letter to Tolstoy in which he outlined the imminent danger to his country and "persuasively and warmly" requested help. It was not, however, until March, 1910, that Järnefelt set out on his second assignment, accompanied by his son and daughter.

Of their two-day visit at Jasnaja Poljana Järnefelt made public surprisingly little. In a postcard to a cousin he reported laconically: "I have just returned from a trip to Russia. Eero, Liisa and I went to see Tolstoy. The old man was exceedingly amiable. We talked a great deal. He becomes ever more gentle. He said that while life has brought him happiness, death will bring him the greatest joy."

Fortunately, Järnefelt's reticence was not shared by his children, who have given interesting accounts of their rare adventure. The impressionable 16-year-old Liisa thought the patriarch of Jasnaja Poljana, now 82, was "unusually fine looking, tall of stature, with blue eyes under bushy eyebrows. Not a handsome face, but youthful in every respect, and one which a woman could love."

Tolstoy was equally striking to the 22-year-old brother:

Tolstoy is quite a bit above average in height. Now as he walks he leans forward a little bent. But all his movements are still extraordinarily youthful; above all, his manner of speaking and his powers of observation are as lively as those of a young person.

Tolstoy's external appearance, one can say after seeing him in the flesh, is much more favorable than that which his photographs give. He loses that severe look so conspicuous in all his pictures. His eyes are warm, and he smiles frequently from under his bushy eyebrows. Tolstoy speaks with a very soft voice and there is something quiet and gentle in his demeanor. An odd first impression derives from the contrast between his peasant blouse and high boots and the noble surroundings in which he lives.

The Finns were unwilling spectators of the heart-rending conflict in which the aged Tolstoy and his wife were hopelessly involved. "Never have I experienced in any home," Liisa later recalled, "so oppressive, so horribly heavy an atmosphere as at Jasnaja Poljana."

The competition for Tolstoy's attention, Järnefelt must have discovered, had not lessened. "Who did not come see Father in this last year!" ejaculated Tolstoy's daughter Alexandra. "Japanese, Europeans, American journalists, peasants, a colonel from the Black Hundred organization, some kind of crank, a spy who naively counted on Tolstoy's approval because he had shot at some revolutionaries and many others."

Discussion of the Finnish situation was again sandwiched in between numerous other activities, not all of which seemed to the Finns to be of world-shaking importance: as for example, the tearful reading of letters written by condemned conscientious objectors; the lively if pointless debates over vegetarianism and encyclopedias; the outpouring of Tolstoy's admiration for the ancient culture of the Chinese and their amazing discovery of the solution to the Pythagorean riddle (which Tolstoy enthusiastically explained to the assembled guests with the help of diagrams); the demonstration of Edison's two-year-old but still miraculous dictaphone.

As in 1899 the talks on Finland remained unsystematic and inconclusive. Tolstoy renewed his inquiry about the agrarian situation. Järnefelt confessed that "not a single political party in Finland has incorporated the theories of Henry George into its program." Tolstoy perhaps tried to comfort his friend with the comment, "It is amazing how people are always ready to find their conceptions of justice in what is politically expedient."

After informing Tolstoy about recent cultural developments in Finland and the growth of Socialism, Järnefelt described how the Russian troops were behaving in Helsinki: "Marching on the

streets, shouting, shrieking, whistling derisively, trying to get the Finns to lose their tempers."

Tolstoy, as Eero Järnefelt noted, was deeply moved: "It was as though a dagger was being twisted in his breast."

This genuine compassion failed nonetheless to dent Tolstoy's doctrinaire opinion of patriotism, and once more he refused succor to the oppressed Finns. He tried to explain his stand to Järnefelt:

I do not know and cannot know any Finland, just as I do not and cannot know any Russia. I only know people living in various parts of the globe, who are more or less close to my heart, but close not for the reason that they erroneously regard themselves as citizens of this or that government, and have become accustomed to speaking in this or that language, but close to my heart for the reason that we are united by the same understanding of life and by the mutual love born out of that understanding.

In life there are no situations in which people - good people - commit such horrible crimes as those which they commit in the name of patriotism. Of course I understand how oppressed peoples like the Poles, the Finns, can very easily succumb to this temptation, but nonetheless I can do nothing except pity the people who yield to it. This is all I can say to them

These views Tolstoy reiterated to the Moscow correspondent of the Helsinki *Hufvudstadsbladet*, who had asked him how the Finns should act. First of all, Tolstoy had blurted out, they must forsake nationalism. Then as if to sweeten the taste of this unpalatable prescription, he added: "I am very well informed on Finnish affairs. I would like to tell you, there is scarcely any Finn who suffers more than I do for Finland. But I do not suffer alone for the Finns, but also for the Poles, Lithuanians, Jews, whose fate causes me grief. I suffer from all that Meshikov preaches and Stolypin does. I feel as though I am an accessory-in-crime in the wrongdoings of these individuals."

To a nation fighting for its very life, Tolstoy's fanatical insistence upon moral self-perfection sounded much like treason. His standing among the Finns crumbled.

But one remained steadfast: Järnefelt, generous of spirit, possessed by an abiding love for his master. Only Tolstoy's death ended what had been for the Finn a gloriously-shared fellowship in Christ.

This article by John I. Kolehmainen (1910-1995) originally appeared in The American Slavic and East European Review, Vol. XVI, Dec. 1957.

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$23.00; 6kk \$15.00; 3kk \$11.00
Ulkomat: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Subscribe to
RAIVAAJA

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Pitkäaikais-työttömiä 10 prosenttia työvoimasta

Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä kymmenkertaistui neljässä vuodessa. Nyt Suomessa on 250.000 pitkäaikaistyöttömiä, eli 10 prosenttia koko työvoimasta. Neljännesmiljoonaa päästään, kun mukaan lasketaan tukityöllistetyt ja työvoimakoulutuksessa olevat pitkäaikaistyöttömät.

Luottamus puolustuskykyyn lisääntynyt

Suomalaisten luottamus puolustuskykyyn on kasvanut: 55 prosenttia väestöstä pitää Suomen puolustusmahdollisuuksia hyvinä, mikäli maa joutuisi tavanomaisin aseain käytävään sotaan. Huonoiksi mahdollisuudet arvioi 37 prosenttia vastaajista.

Tiedot ovat Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan (MTS) turvallisuuspoliittista ja sotilaallista maanpuolustusta koskevasta mielipidetiedustelusta, johon Suomen Gallup Oy haastatteli marras-joulukuussa 1010:ta ihmistä. Tulosten luottamusväli on 1.5-3 prosenttiyksikköä.

GRANIITTI...
jatkoa sivulta 3

Graniittia pilvenpiirtäjiin

Kansalliskiveksi nimitettiin graniitti, koska se on yleisin ja tunnetuin kivi Suomessa. Punainen graniitti on Varsinais-Suomen nimikkokivi. Näillä alueilla ovat suurimmat graniittilouhimot, joista saadaan osa Suomessa tuotetuista tarvekivistä. Vanhimmat kivilouhokset löytyvät Virolahdelta, jossa on louhitti sikäläistä graniittia eli pyterliittia 1760-luvulta alkaen. Sitä nimitetään "Virolahden puinaiseksi".

Eniten punaista kiveä louhitetaan Taivalsalossa ja Vehmaalla. Tämä kivi tunnetaan Balmoral Red -nimisenä. Erittäin tasalaatuisena, kauniin punaisena ja tasarakeisena se on tunnetuin vientikivi, joka kelpaa niin pilvenpiirtäjiin kuin pienempiinkin rakennuskohteisiin.

Kurun graniittista taas valmistetaan teloja paperikoneisiin. Se on tarkimmin tutkittu ja tunnettu rakennuskivi. Kuru Grey on pienirakeista ja ehyen tasalaatuisuista. Se edustaa kiviteollisuuden huippua ja levittää maailmalle paperikoneitten mahtavan kokoisina telakivinä.

Toive Tynjälä
(Demari)

Ahtisaari Persianlahdelle, Kiinaan ja Irlantiin

Suomen tasavallan presidentti **Martti Ahtisaari** tekee näillä näkymin valtiovierailut kolmeen Persianlahden maahan maaliskuussa. Presidentti vieraillee Kuwaitissa, Arabiemirikuntien liitossa ja Omanissa. Matka toteutuu 9.-13. maaliskuuta.

Matkaa luonnehditaan ennen muuta viennedistämismatkaksi, ja kauppa ja talous hallitsevat keskusteluja. Presidentti seuraa matkalla laaja liikemiesvaltuuskunta.

Huhtikuussa presidentti tekee valtiovierailun Kiinaan ja toukokuussa Irlantiin.

Esillä on myös presidentti Ahtisaaren osallistuminen Torinossa Italiassa pidettäviin EU-maiden hallitusten välisen konferenssin avajaisiin. Kokous alkaa 29. maaliskuuta.

Hallituskonferenssiin osallistuu myös pääministeri **Paavo Lipponen**.

Lipponen johtaa Suomen valtuuskuntaa 1. ja 2. maaliskuuta Thaimaan pääkaupungissa Bangkokissa pidettävässä Euroopan ja Aasian huippukokouksessa.

Postipankki supistamaan

Postipankki aikoo parissa vuodessa lakkauttaa konttoristaan lähes puolet. Karainta merkitsee, että myös posti joutuu edelleen lopettamaan postitoimistojaan, joiden kustannuksista posti ja Postipankki ovat vastanneet yhdessä.

Postilla ja Postipankilla on tällä hetkellä yhteisiä konttoreita 925, ja lisäksi Postipankilla on omia konttoreita 81.

Postipankin tavoite on, että vuoteen 1998 mennessä pankkipalveluja saa noin 550:ssä yhteisessä konttorissa. Pankkipalvelut lopetetaan siten yli 400 konttorissa.

Postipankki tavoittelee ohjelmalla noin 200 miljoonan markan säästöä vuosittain. Suurin osa säästöstä tulee postille konttorien käytöstä maksettavan korvaussumman pienentämisestä. Pankki on maksanut postille korvauksena noin 600 miljoonaa vuodessa. Postissa järjestelyt koskettavat noin 1,500:aa ihmistä.

Imatra Seura
740-40 Street
Brooklyn, NY 11232
Puhelin 718-438-9426
Kenneth Johnson, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA

Pääministeri Paavo Lipponen vakuutti: Nato-yhteistyö ei mureenna liittoutumattomuuttamme

Pääministeri **Paavo Lipponen** (sd) torjuu epäilyt, että suomalaisten rauhanturvajien osallistumisella Bosnian operaatioon pyrittäisiin murentamaan Suomen perinteistä liittoutumattomuutta.

"Suomen valmiudessa sopeutua yhteistyöhön Naton kanssa Bosnian operaatiossa tai rauhankumppanuusohjelmassa on haluttu nähdä pyrkimys murentaa Suomen liittoutumattomuutta. On viroksuttu ajatusta, että suomalaiset upseerit keskustelisivat toimintojen ja kalustojen yhteensovittavuudesta. Hallitus ei ole aiemmin muuttanut hyväksi havaittua ulkopoliittista toimintalinjaa", vannotti Lipponen puhuesaan Kadettikunnan 75-vuotisjuhlassa Helsingissä tammi-kuun lopulla.

Lipposesta on vaikea kuvitella, että kielitaidoton, yhteistyökyvytön upseeri tai vain kotimaiseen käyttöön soveltuva kalusto olisivat omiaan lisäämään Suomen itsenäisen puolustuksen tehoa ja uskottavuutta.

Presidentti **Martti Ahtisaari** on jo aiemmin tyrmännyt arvelut, että Bosnia-operaatiossa Suomi pyrkisi lähestymään Natoa. Ahtisaari on kiistänyt tämän suuntaiset epäilyt mm. *Helsingin Sanomien* haastattelussa 26. joulukuuta ja viimeksi Liettuan vierailunsa alla 15. tammikuuta Liettuan suurimmassa lehdessä.

Suomi osallistui maanantaina Naton kutsusta keskusteluun liittoutuman laajentamisesta. Neuvotteluun oli kutsuttu kaikki rauhankumppanuusohjelmaan kuuluvat 27 maata.

"Olemme tämän toiminnan kautta mukana käytännössä rakentamassa Euroopan uutta turvallisuusjärjestelmää, jota selonteissa ja puheissa on niin pitkään peräänkuulutettu. Suomen etu ja historiallinen pyrkimys on tässä samankaltainen kuin Etykin aikaansaamisessa", Lipponen

Paavo Lipponen

perusteli.

"Valmius tällaiseen toimintaan on sekä jatkoa perintelälle toiminnallemme että pa-

nostusta Euroopan unionin yhteisen turvallisuuspolitiikan toteuttamiseen. Myönteinen kansainvälinen palaute Suomen päätökselle osallistua (Bosnian rauhanturvamiseksi tähtäävään) IFOR-Operaatioon osoittaa asian tärkeyden maamme uskottavuudelle tällä alalla."

Lipponen lupasi Virolle Suomen tukea ja opetusta naapurimaan kehittäessä omaa puolustustaan.

"Suomi on omalta osaltaan valmis antamaan Virolle tukea alueellisen puolustuksen kehittämisessä kokemusten ja koulutuksen muodossa. Tällainen tuki nojautuisi pitkälti suomalaisten upseerien ammattitaitoon."

Suomen luonnonsuojelu OECD-maiden keskitasoa

Suomen maa-alasta oli vuonna 1993 luonnonsuojelualueita kahdeksan prosenttia. Osuus oli jokseenkin OECD-maiden keskitasoa, joka on prosentin enemmän eli yhdeksän prosenttia. Tiedot ovat OECD:n tuoreesta *Environmental Data 1995* -julkaisusta.

Suomesta hyväksyttiin luetteloon (1993) 82 kohdetta. Niiden yhteinen pinta-ala on 27,286 neliökilometriä.

Suurin luonnonsuojelualueiden osuus on Tanskassa, jossa kolmannes maa-alasta on suojeltu. Saksassa ja Itävallassa suojeltua maa-alaa on noin neljännes. Tilaston hännillä on Irlanti. "Vihreän saaren" maa-alasta on suojeltua vain alle prosentti.

OECD:n luonnonsuojelualueluettelot on tehty YK:n ja Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) luettelon pohjalta. Siihen on otettu yli kymmenen neliökilometrin suojelualueet. Mukana ovat niin perinteiset luonnonsuojelualueet kuin maisemasuojelualueet.

Maisemasuojelualueilla sallitaan normaali taloudellinen toiminta ja asutus.

OECD:n ympäristöä kuvaavassa kokoomajulkaisussa on tietoa ympäristön tilasta 80-luvulta lähtien. Joka toinen vuosi ilmestyvässä julkaisussa on tietoja 30 maasta.

Tiedot koskevat ilman saasteita, veden laatua, maankäyttöä, metsien tilaa, kasviton ja eläimistön uhanalaisuutta, energiaa, liikennettä ja teollisuutta.

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS
SAVES YOU MONEY
ON FLIGHTS TO
FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454

Sanomalehti
aina ajan tasalla

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Elokuvakeväässä monta kiinnostavaa suomalaisfilmiä

Mika Kaurismäen uusi filmi *Condition Red* tulee elokuva-teattereihin maaliskuussa. *Condition Red* on yhteistyö-elokuva, joka on kuvattu Philadelphianssa. Se on jo esitetty filmimarketeissa mm. Cannesissa ja myyty yli 25 maahan.

Elokuva oli mukana Moskovin filmijuhlien kilpailusarjassa ja sai hienot arvostelut mm. *Frankfurter Allgemeine*ssa. Kesällä filmi esitettiin Sodankylän elokuvajuhlilla.

Condition Red tapahtuu osittin Riker's Islandin vankilassa. Miespäähenkilö on vanginvartija, joka rakastuu naisvankiin.

Kaikissa osissa nähdään

Mika Kaurismäen ohjaama *Condition Red* saa kottimaisen ensi-iltansa maaliskuussa.

amerikkalaisia näyttelijöitä. Tuotannon valmistelu, elokuvan leikkaus, ääni ja musiikki tehtiin suomalaisin voimin. Mika Kaurismäki on tehnyt käsikirjoituksen amerikkalaisen **Andre Degassin** kanssa. Hän on myös filmin tuottaja.

Aki Kaurismäen Matti Pellopään muistolle omistettu elokuva *Kaus pilvet kantavat* sai ensi-iltansa 26. tammi-kuuta.

Kevään suomalaisia uutuskuvia ovat myös **Raimo O. Nieminen** *Tomas*, **Peter Lindholm** *Isältä pojalle*, **Arto Lehkamon** *Yöjuna* ja **Veikko Aaltosen** *Seasick*.

Nuoret arkkitehdit esittäytyvät Venetsiassa

Arkkitehti **Juha Leviskä** esittäytyy töillään Venetsian arkkitehtuuribiennaalissa. Leviskän näyttely on jo ennakkoon herättänyt kiinnostusta ja sille kaavaillaan kansainvälistä kiertoa.

Leviskän lisäksi joukko

nuoria suomalaisia arkkitehtejä on mukana Venetsiassa yhteisnäyttelyllään Uusi pohjoinen sukupolvi. Suomalaisen hankkeiden takana on rakennustaiteen museo.

Nuorten katselmuksessa Suomea edustavat arkkiteh-

tiryhmä **ARRAKin** Vaalimaan raja-asema, **Roy Mänttärin** huvilan telttarakenteet, **Matti Sanaksen**ahon suunnitelma kuvanveistäjän asunnoksi ja ateljeeksi, sekä **Ulla ja Lasse Vahteran** koulurakennus, **Pappilampellon** ala-aste **Vihdissä**.

Ooppera rahapulassa

Suomen Kansallisooppera on sulkemassa oviaan vain kymmenen miljoonan markan tähden. Oopperalla on johtajansa **Walton Grönroosin** mukaan "edessä irtisanomisia, määräaikaisten työsuhteiden lopettamisia ja ensi-iltojen peruuttamisia. Vakansseja jää täyttämättä ja ensi kausi alkaa neljän viikon pakkolomalla ellei ihmettä tapahdu." Oopperan budgeetti on 185 mmk. josta valtionavustus kattaa 120 mmk.

Taloudelliset vaikeudet alkoivat kasaantua, kun ooppera muutti uuteen taloonsa **Töölönlahden** rannalle syksyllä 1993. Lipputulot nelinkertaistuivat vuodesta 1991, mutta kulutkin kasvoivat kolmanneksella. Viime vuonna ooppera rahoitti 28 prosenttia kuluistaan itse, enemmän kuin yksikään pohjoismainen oopperatalo.

Valtionavustus on noussut v. 1991 verrattuna neljänneksen, mutta parina viime vuotena tukea on karsittu: v. 1994 supistus oli 7,5 miljoonaa markkaa ja viime vuonna vielä 2,5 miljoonaa. Oopperan kahden salin katsomot ovat nykyisin 95-prosenttisesti täynnä, viime vuonna kävijöitä oli 295,000.

Osmo Vänskä kapellimestariksi Skotlanttiin

Kapellimestari **Osmo Vänskä**, 42, on nimitetty **BBC Scottish Symphony Orchestra**n ylikapellimestariksi. Kolmivuotinen kausi alkaa ensi syksynä esiintymisellä **London Proms-festivaaleilla**.

Vänskä jatkaa **Lahden kaupunginorkesterin** taiteellisenä johtajana. Ensi syksystä lähtien hän johtaa noin kymmenen viikkoa sekä Lahdessa että Skotlannissa, vierailuillekin jää kymmenisen viikkoa. Hän jättää **Islannin sinfoniaorkesterin** ylikapellimestarin viran tänä keväänä.

BBC Scottish Symphony Orchestra on yksi BBC:n neljästä sinfoniaorkesterista.

Vänskä tunnetaan tarkkana hiojajana, joka harjoittaa orkestereita väsymiseen asti. Tulokset puhuvat puolestaan: **Lahden kaupunginorkesteri** on noussut provinssista kansainväliseen tietoisuuteen ja saanut pari kansainvälistä äänilevyäpalkintoa.

Musikaalit teattereiden vetonauloina

Turun kaupunginteatterissa ja **Turun ruotsalaisessa teatterissa** voidaan silmällä viime vuoden katsojatilastoja tyytyväisin mielin. Katsojaluvut lähtivät tuntuvaan nousuun vuodesta 1994, joka molemissa teattereissa oli aallonpohja.

Kaupunginteatterin vetonaulana on **Vexi Salmen** ja **Ilpo Tuomarilan** yhteistyönäytelmä **Rentun ruusu**.

Åbo Svenska Teaternin menestyksen salaisuutena on musikaali **My Fair Lady**, jonka viime vuonna näki n. 11,000 katsojaa.

Tampereellakin vetää musikaali: **TTT:n** suosituin oli **Enkeleitä Broadwaylla** **Tampereen Teatterin** puolestaan **E-vita**. **TT** on muutamalla tuhannella kävijällä kasvattanut suosiotaan **TTT:n** kustannuksella.

Kuopiolle oma taidemuseo

Kuopioon ryhdytään suunnittelemaan uutta taidemuseota. Kaupunginvaltuusto päätti äänestyksen jälkeen luopua entisen askoulun saaneeruksesta. Taidemuseolle ryhdytään nyt suunnittelemaan uutta rakennusta, jonka toivotaan nostavan **Kuopion** imagoa kulttuuri- ja matkailukaupunkina. Uuden taidemuseon on arveltu maksavan 30-50 miljoonan markan välillä.

Fly To Finland Like A Scandinavian.

What better way to feel connected to Scandinavia than by making connections in Scandinavia?

For Helsinki, it's via Copenhagen, Stockholm or Oslo.
For Pori*, Tampere, Turku and Vaasa, it's by way of Stockholm.
And of course it's all by way of SAS's world class service. As well as the extra warmth of fellow passengers who have more than destinations in common with you. For information on flights and reservations, call your travel agent or SAS at 800-221-2350.

*In cooperation with Skyways

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES